

Bolster-Up 2: основни профили на мебелни професии

ДОКЛАД ЗА ЕВРОПЕЙСКИ МЕБЕЛНИ ПРОФЕСИИ

Прозрачност на квалификациите и качеството при производството на мека и корпусна мебел и дървени врати и прозорци в европейската мебелната промишленост

European Federation
of Building
and Woodworkers

WOODWIZE
nooit op eigen houtje
vous allez envoyer du bois

Брюксел, 2020

EFBWW

Европейската федерация на работещите в строителството и дърводобива

Rue Royale 45

1000 Брюксел

Белгия

Тел. +32 2 227 10 40

info@efbww.eu

www.efbww.eu

Проектът се изпълнява с финансовата подкрепа на Европейската комисия.

Гледните точки, изразени в настоящия документ, отразяват мнението на авторите и, следователно не представляват, при никакви обстоятелства, официалната позиция на Европейската комисия.

В тази публикация са отразени единствено възгледите на авторите и Европейската комисия няма да носи отговорност за всякава употреба на информацията, съдържаща се тук.

Всички права запазени.

Никаква част от тази публикация не може да бъде възпроизвеждана, съхранявана в система за извличане на данни, или предавана по какъвто и да било начин, електронен или механичен, посредством ксерокопия, записи или друго, без разрешението на издателя. Като се счита, че информацията в публикацията се счита за вярна, нито издателят, нито авторите поемат отговорност за загуба, повреда или друга отговорност на потребителите или други лица, възникваща във връзка със съдържанието на тази публикация.

Bolster-Up 2: основни профили на мебелни професии

ДОКЛАД ЗА ЕВРОПЕЙСКИ МЕБЕЛНИ ПРОФЕСИИ

Прозрачност на квалификациите и качеството при производството на мека и корпусна мебел и дървени врати и прозорци в европейската мебелната промишленост

Съдържание

I. РЕЗЮМЕ	7
II. ВЪВЕДЕНИЕ	9
ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА BOLSTER-UP 2	9
ЦЕЛИ НА ПРОЕКТА	9
ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ НА ПРОЕКТА	9
МЕТОДОЛОГИЯ НА ПРОЕКТА	10
Лично изявление	14
III. РЕЗУЛТАТИ	15
ОБОБЩАВАЩ ДОКЛАД	15
3.1. МЕБЕЛНИЯТ ОТРАСЪЛ НА ЕС: СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ	15
Лично изявление	21
3.2. КРАЙНИ РЕЗУЛТАТИ ЗА 3-ТЕ ОСНОВНИ ПРОФИЛА И ИЗИСКУЕМИТЕ ЗУК	22
3.2.1. Техник на мека мебел (м / ж)	22
3.2.2. Техник на дървени врати и прозорци (м / ж)	24
3.2.3. Техник на корпусна мебел (м / ж)	28
Лично изявление	31
3.3. КОМЕНТАРИ ПО ОСНОВНИТЕ ПРОФИЛИ	32
Преглед на различните видове контекст на основните профили: индустриален срещу занаятчийски	33
3.3.1. Техник на мека мебел	33
3.3.2. Техник на дървени врати и прозорци	34
3.3.3. Техник на корпусна мебел	35
3.4. УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ	36
Преглед на клъстерите от учебни резултати	37
3.4.1. Техник на мека мебел	37
3.4.2. Техник на дървени врати и прозорци	38
3.4.3. Техник на корпусна мебел	39
Лично изявление	40
3.5. ПРЕДЛОЖЕНИ НИВА ПО ЕКР И ПРЕНОС КЪМ НАЦИОНАЛНИТЕ КР ВЪЗ ОСНОВА НА УЧЕБНИТЕ ЕДИНИЦИ	41
3.5.1. Европейската квалификационна рамка (ЕКР)	41
3.5.2. ЕКР за трите дефинирани основни профила	42
3.6. ВЪЗМОЖНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА КВАЛИФИКАЦИЯ И ВАЛИДИРАНЕ (ЕКПОО)	43
3.6.1. Среда на образование и обучение	43
3.6.2. Европейска кредитна система за професионално образование и обучение (ЕКПОО)	44

3.6.3. Фактори на успеха и капани (с цел да се гарантира качеството на образованието и обучението)	45
3.7. РАЗВИТИЯ В БЪДЕЩЕ	46
3.7.1. Основни профили в бъдещето (2020 – 2025)	46
3.7.2. Критични точки за внимание по основните профили в бъдеще (2020 – 2025)	49
Лично изявление	50
IV. МЕМОРАНДУМ ЗА РАЗБИРАТЕЛСТВО (МР)	51
4.1. НАШИТЕ ОСНОВНИ ЦЕЛИ	51
4.2. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ	52
4.2.1. Оперативна цел 1: Определяне на Европейските основни профили за техник на корпусна мебел, техник на мека мебел и техник на дървени врати и прозорци	52
4.2.2. Оперативна цел 2: Установяване на платформа за Основни европейски квалификации	53
4.2.3. Оперативна цел 3: По-нататъшно развитие на Основните европейски квалификации	53
V. ПРИЛОЖЕНИЯ	55
5.1. ПЛАН НА ПРОЕКТА	55
5.2. НАСОКИ ПО МЕТОДОЛОГИЯТА И РАБОТНИ ДОКУМЕНТИ	56
VI. ЧЛЕНОВЕ НА ПАРТНЬОРСКАТА МРЕЖА	57

Признателност

Изказваме особена благодарност към всички партньори на проекта (1), които се ангажираха с допълнителната работа, генерирана от този проект. Без този ангажимент полезните резултати не биха били възможни. Те осигуриха прозрения и експертни мнения, които вдъхновиха и подпомогнаха нашето изследване.

Благодарни сме на Rolf Gehring, EFBWW (Белгия) и Jeroen Doom, WOODWIZE (Белгия) за подкрепата по време на целия процес.

Искаме да изразим благодарността си за приноса на всички участници в ръководната и работните групи (2).

Осъществяването на проекта Bolster-Up 2 беше възможно благодарение на финансиране от ЕС. Проектът е финансиран по бюджетния ред „Обществен диалог“.

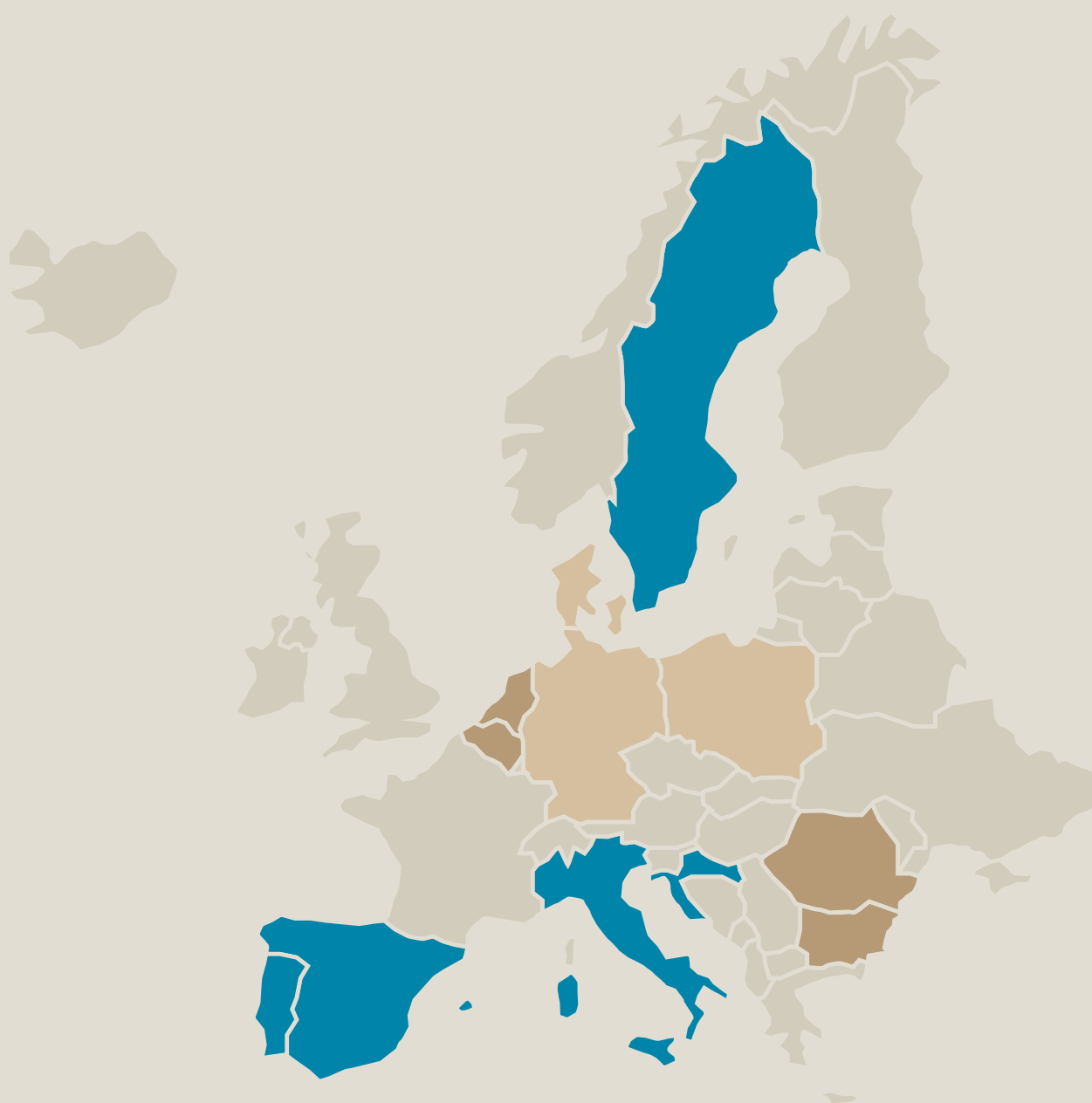
(1). Партньори на проекта: в този проект взеха участие 9 държави, а именно: Белгия, България, Хърватия, Италия, Нидерландия, Португалия, Румъния, Испания и Швеция, като всички те допринесоха за създаването на основните профили.

(2). Участници в ръководната група и в работните групи: Jeroen Doom, координатор на проекта, WOODWIZE (Белгия); Marleen Limbourg, проектен експерт, MLAdvisie (Белгия); Rolf Gehring, EFBWW (Белгия); Marina Measure, EFBWW (Белгия); Magdalena Sikorowska, EFBWW (Белгия); Ивайло Тодоров,

BBCWFI (България); Мирослава Симеонова, BBCWFI (България); Ana Dijan, Croatian Wood Cluster (Хърватия); Nicolas Sangalli, FederlegnoArredo (Италия); Valentina Pintus, FederlegnoArredo (Италия); Chiara Terraneo, FederlegnoArredo (Италия); Sandra Rietveld, Hout- en Meubileringscollege (Нидерландия); Bouke van den Wildenberg, Hout- en Meubileringscollege (Нидерландия); João Matos, AIMMP (Португалия); Salette Peixinho, AIMMP (Португалия); Pedro Trindade, AIMMP (Португалия); Mircea Vlad, APMR (Румъния); Julio Rodrigo, CENFIM (Испания); Massimiliano Rumignani, CENFIM (Испания); Emilio Arasa, CENFIM (Испания); Kenneth Edvardsson, GS (Швеция).

(3). Проектни експерти: Marleen Limbourg разработи методологията, осигури насоките и документацията с помощ от Jeroen Doom при анализа на основните профили и подготовката на доклада¹.

¹ Въз основа на: Limbourg & Van Robaeys, M. & N. (2012), Методология за определяне на бъдещи изисквания за компетенции (Methodology for the detection of future competency requirements), MLADVISIE 2012, <http://www.mladvisie.be/>.

- Bolster-Up 1
- Bolster-Up 2
- Bolster-Up 1+2

I. Резюме

Характерни за мебелната промишленост са иновациите, новите изисквания за устойчиво производство, променящите се работни характеристики и непрекъснатата мобилност на работната сила. Макар европейската мебелна промишленост да е видоизменена от глобализацията и конкуренцията, този отрасъл продължава да бъде конкурентоспособен. Той е иновативен като дизайн, материали, продуктивност и организация на труда. Фактори, които повлияват също и на съдържанието на професионалното образование и обучение (ПОО) са по-голямата конкуренция в резултат на глобализацията, аутсорсингът и специализацията, новите технологии и материали, повишената степен на автоматизация в производството, екологичните регулации, изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, както и по-силната ориентация към клиента. Висококвалифицираната работна сила е основополагаща за по-нататъшното развитие на целия отрасъл.

Европейските социални партньори за мебелния отрасъл придават голямо значение на професионалното образование и обучение. По тази причина отрасловият Европейски комитет за социален диалог основава специална работна група за професионално образование и обучение (ПОО). Чрез провеждане на различни дейности, тази група установи близко сътрудничество между националните и местните образователни органи, които участват редовно в срещи на работната група за ПОО.

Тъй като ЕС все още не разполага с обща сертификационна система, професионалните квалификации не са еднакво признавани във всички държави. Още повече, обучението често се провежда под формата на нестандартизирани и несертифицирани курсове или чрез неформално учене, което затруднява оценката на неговото качество.

Резултатът от този проект ще допринесе и към създаването на политики на ЕС в полето на професионалните Европейски умения, компетенции, квалификации и специалности. Европейската класификация ще може да се възползва от един обновен анализ на три професии, който ще отрази непрекъснатите промени в тези професии, както и бъдещите нужди. Проектът е в съзвучие също и с „Европейската програма за нови умения“ и по-конкретно с инициативите, целящи ПОО да стане пръв избор и постигането на по-добра съпоставимост между различните умения и квалификации – включително по-високите умения и онези, придобити чрез неформално и самостоятелно учене.

Този доклад е по-нататъшно надграждане на проекта за мебелните професии Bolster-Up 1. Началото на проекта Bolster-Up е поставено от проекта по програма Леонардо да Винчи „Прозрачност за квалификациите и качеството при производството на мека и корпусна мебел в европейската мебелна промишленост“.

Bolster-Up 2 (2018 – 2020) надгражда първия проект (2012 – 2014). Проектът се отнася основно до признаването на квалификациите и компетенциите за три професии в (промишления) мебелен отрасъл: 1. Техник на мека мебел, 2. Техник на дървени врати и прозорци и 3. Техник на корпусна мебел.

Тези основни профили ще подпомогнат дейностите за повишаване на качеството на съществуващите програми за ПОО.

Докладът е фокусиран върху резултатите от проекта: 3-те основни профила, разработените от нас документи и резултатите, засягащи ПОО за тези 3 професии.

Ако желаете да прочетете повече за настоящия проект Bolster-Up 2, ви молим да посетите уебсайта <https://www.bolster-up2.eu/>

II. Въведение

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА BOLSTER-UP 2

Проектът има за цел признаването на квалификациите и компетенциите за три професии в (промишления) мебелен отрасъл – а именно: производство на мека мебел, производство на дървени врати и прозорци и производство на корпусна мебел, – като подобри тяхната прозрачност и съпоставимост и установи взаимно признати европейски основни профили.

ЦЕЛИ НА ПРОЕКТА

Фундаменталната идея е, че европейските основни профили биха действали като добри инструменти, които да гарантират минимални стандарти за обучение без необходимост от стандартизация на различните системи. Тези основни профили подкрепят дейностите, насочени към подобряване на качеството на съществуващите програми за ПОО, като признаването на идентифицираните общи основни профили в Европа може да допринесе към мобилността (на работници).

Проектът допринася към политическата цел за по-нататъшно насърчаване на взаимодействието между националните заинтересовани страни на европейско ниво и осигурява подкрепа към нуждата от модернизиране на професиите и структурите за ПОО.

Трите професии са подбрани като представителни за по-голямата част на квалифицираните техници в този отрасъл. Повечето квалифицирани техници са специализирани в един определен материал, например дърво или тапицерия. Поради автоматизацията и роботизацията на мебелното производство възникват нови предизвикателства за професионалните профили, например по отношение на по-сложни и по-ви-

соки технически умения, както и на „меки“ личностни умения. Системите за образование и обучение трябва да вземат предвид тези предизвикателства, като съвременят професионалните профили и ги внедрят в нови учебни програми. От работниците и предприятията в отрасъла се изисква да участват в учене през целия живот, за да поддържат актуалност на уменията си и да осигурят своята пригодност за заетост.

Като един от резултатите на проекта Bolster-Up 2, този доклад включва спецификация на трите основни профила за техници в производството на мека мебел, на дървени врати и прозорци и на корпусна мебел, осигурява описание на изискваните знания, умения и компетенции за извършване на дейности в различните държави за всеки етап на работата.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ НА ПРОЕКТА

Образованието и обучението като гаранция за устойчива пригодност за заетост на работната сила

Един от основополагащите принципи на ЕС е да гарантира свободното придвижване на стоки, капитал, услуги и работна сила. Пример за това е търговията със стоки: почти навсякъде из Европа могат да се закупят стоки от един и същ тип и качество. Международните компании използват едни и същи технологии, процедури и процеси във всички държави. Стандартизацията изиграва ключова роля за това. В днешно време мащабните проекти използват едни и същи техники, материали и квалификации. Още един пример е мобилността в пазара на труда. Търсенето за квалифицирана работна сила увеличава важността на образованието, обучението и ученето през целия живот за постигане на устойчива пригодност

за заетост. За да улеснят мобилността на пазара на труда са разработени инструменти като Европейската квалификационна рамка (ЕКР), Европейската кредитна система за професионално образование и обучение (ЕКПОО) и други... Програмите на ЕС за учене през целия живот са политически програми, които поощряват страните членки да имплементират политиките на ЕС чрез финансови стимули. Образованието и развиването на кадри поощрява икономическото и социално участие в обществото. Европейските системи за образование и обучение са сред основите за създаване на равни възможности на пазара на труда. Професионалното образование и обучение (ПОО) е ключово при управлението на прехода към пазара на труда (умения за бъдещето) и при улесняването на програми за мобилност, за да може както учебен, така и работен опит да се придобие в чужбина.

Поради тези причини ние приветстваме съвместимостта, прозрачността и мобилността на професионалното образование и обучение в Европа чрез механизми като ЕКР и ЕКПОО, които вече са се доказали като успешни. Работим заедно за по-добро признаване на професионалното обучение в света на образованието и работата. Посветени сме на подобряване на осведомеността сред политици, предприемачи, професионалисти в управлението и обучението на хора, образователни сдружения, преподаватели, социални партньори и др. с цел да се съсредоточат тяхното внимание върху важността на образованието и обучението като ключови фактори за утрешния ден. Технологиите и глобализацията налагат промяна и предизвикват образователните системи да въвеждат изменения и да се приспособяват, за да са устойчиви за бъдещето. Ние насърчаваме добавената стойност, придавана от развиването на необходимите умения, за да се преодолее дистанцията между нуждите на пазара на труда и наличните квалификации, както и от осигуряването на преход между образователните системи от страна на формалното образование и професионалното обучение. Насърчаването на ПОО и валидирането на придобитите в образователните системи и на работното място знания, умения и компетенции (ЗУК) са важни както за икономическото, така и за социалното включване.

Втората причина за значимостта на проекта Bolster-Up 2 е въздействието на дигиталната трансформация върху отрасъла за производство на дървени мебели. В тази връзка се позоваваме на проекта DIGIT-FUR „Въздействия на цифровата трансформация в сектора за производство на мебели от дърво“ (www.digit-fur.eu). DIGIT-FUR осигури по-добро разбиране на възможните ефекти на дигитализацията до 2025 г. и ефекта върху професионалните профили, причиняван от промените в дейностите и новите изисквания към ЗУК и ПОО. Ние внедрихме тази информация в проекта Bolster-Up 2.

МЕТОДОЛОГИЯ НА ПРОЕКТА

Методология²

При следване на методологията основните профили са основани на широкообхватно проучване на националните квалификации, както и на реалните изисквания за умения и компетенции от страна на индустрията.

Като база за разработването на основните профили са използвани резултатите от проектите Bolster-Up 1 и Euro-Joiner³. Допълнителна необходима информация е събрана от доклади, подготвени от партньорите на национално ниво. Употребата на докладите сама по себе си не е достатъчна за извличане на необходимата информация за дефиниране на основните профили. Нужен е анализ на актуалните и бъдещите изисквания на отрасъла спрямо компетенциите, за да се разработят европейските основни профили. В следствие бяха подготвени въпросници и бяха организирани на национално ниво фокус групи и интервюта със съответните заинтересовани страни. Познаваме се също и на проекта DIGIT-FUR и неговия доклад.⁴

При следване на същата методология съществуващите два профила: техник на корпусна мебел и техник на мека мебел (получени от Bolster-Up 1), бяха обновени и адаптирани от новите участващи държави / партньори. Новият профил: техник на дървени врати и прозорци, беше оценен от всички участващи държави / партньори.

² Въз основа на: Limbourg & Van Robaey, M. & N. (2012), Методология за определяне на бъдещи изисквания за компетенции (Methodology for the detection of future competency requirements). Marleen Limbourg участва в проекта Bolster-Up 2 като проектен експерт.

³ <http://www.eurojoiner.com/>

⁴ <https://www.digit-fur.eu/>

Трите основни профила са формулирани под формата на учебни резултати (УР) и допълнително подразделени в УР единици, за да бъдат съотнесени към ЕКР и съответните национални квалификационни рамки. Бяха оценени средствата и проблемите при присъждане на кредити (по ЕКПОО) и преценени потенциално възникващите отраслови рамки. Беше анализирано придобиването на умения и компетенции по неформални и самостоятелни начини, беше обсъдено потенциалното валидиране и резултатите бяха разпространени между партньорите на проекта. Споделянето на национален опит беше подпомогнато по време на проектни семинари (в Брюксел, Стокхолм, Барселона, Брюксел, Порто и Милано).

Съответните действащи лица от социалния диалог бяха включени в проекта и беше наблюдаван огромен интерес от страна както на работодатели,

така и на работници да се приложи дългосрочното признаване на общоевропейските профили в този отрасъл.

Цялостният проект, неговото изпълнение и резултат са ръководени и контролирани от група, съставена от представители на европейските социални партньори от организациите на всяка държава, заедно с координатора на проекта. Бяха организирани срещи на ръководната група и на работните групи.

На партньорите бяха изпратени няколко бюлетина като последващо проследяване на проекта.

Резултатите от проекта са обобщени в този документ и са преведени на 7 езика, за да се осигури по-широко разпространение. PDF версия на документа ще бъде налична за дигитално разпространение.

Последващо разпространение

Разпространението ще се осигури от свързани участници посредством техните ПОО мрежи. Ще се осигури също и по-широко разпространение от Европейските социални партньори чрез техните свързани организации, които също ще бъдат непрекъснато информирани по време на изпълнението на проекта. Уебсайтовете на партньорите на проекта и техните инструменти в социалните медии също ще бъдат използвани по време на изпълнението на проекта, за да информират за различните стъпки и организирани дейности, а накрая – да разпространят резултатите. За тази цел ще бъде подготвено кратко обобщение на резултатите. Срещите по механизма на социалния диалог също ще бъдат важно средство за разпространение по време на проекта и в неговия край, за да се осигури устойчивост и дълготрайност на резултатите и на усилията да се насърчи широко признание на основните профили. (вж. раздел IV МЕМОРАНДУМ ЗА РАЗБИРАТЕЛСТВО)

Дейности

За да се постигнат споменатите по-горе задачи трябва да се развият следните дейности:

- Анализ на националните квалификации и изисквания за компетентност, приложими за идентифицираните професионални профили, въз основа на положената рамка от първия проект Bolster-Up 1 и проекта Euro-Joiner за разработване на нови национални доклади за всяка участваща държава. Стартираща среща в Брюксел, срещи на ръководната група в Стокхолм (септември 2018 г.) и в Барселона (февруари 2019 г.).
- Подготовка на въпросници, организиране на фокус групи и провеждане на интервюта с всички релевантни страни, за да се съберат данни за разработване на нов основен профил (техник на дървени прозорци и врати) и за обновяване и адаптиране на съществуващите профили (техник на мека мебел и техник на корпусна мебел).
- Подготовка на първата проектна версия на трите дефинирани Европейски основни профила.
- Организиране на семинар с участието на релевантни страни за обсъждане и изпробване на уместността и пълнотата на профилите (9 май

2019 г. в Брюксел).

- Повторно адаптиране на основните профили с оглед получените данни от заинтересованите страни (юли 2019 г.).
- Дефиниране на приложимите учебни резултати (УР) за трите профила (октомври 2019 г. в Порто).
- Определяне на УР единиците, които да се пренесат към нивата от ЕКР / НКР (декември 2019 г. в Милано).
- Подготовка на доклад, който да включва използваната методология и трите основни профила, приложимите УР единици и нива по ЕКР / НКР.
- Организиране на семинар за обсъждане на резултатите от проекта, разпространение и конференция за популяризиране въз основа на резултатите и окончателния доклад (март 2020 г.).

За да се постигнат зададените в проектното заявление цели е създаден подробен работен план, който бива обновяван периодично⁵. Задачите в проекта са подразделени на различни стъпки:

- Стъпка 1: документно проучване и изследване на националните квалификации. Целта е да се събере информация за отрасъла, основни посоки на развитие, профили и квалификации.
- Стъпка 2: фокус групи от заети лица / фирми.
- Стъпка 3: полево проучване чрез въпросник.
- Стъпка 4: задълбочени интервюта.
- Стъпка 5: национални доклади.
- Стъпка 6: анализ на националните доклади за подготовка на окончателния доклад.
- Стъпка 7: интерактивен семинар за обсъждане на съдържанието на 3-те основни профила (с фокус върху основните задължения и отговорности).
- Стъпка 8: проектни версии на основните профили (отговорности и ЗУК) и общо споразумение.
- Стъпка 9: формулиране на учебните резултати.
- Стъпка 10: предложение за нива по ЕКР и пренос към националните КР въз основа на учебните единици.
- Стъпка 11: възможни направления на квалификация и валидиране (ЕКПОО).

Координаторът и експертът на проекта осигуриха необходимите насоки, (онлайн) въпросници, образци или дигитализирани документи за всяка стъпка⁶. Всички документи и доклади са съставени на английски език.

⁵ Вж. детайлите в Приложение 5.1. План на проекта

⁶ Вж. детайлите в Приложение 5.2. Насоки по методологията

Забележка:

При дефинирането на ЗУК и основните профили процедирахме както следва:

За профилите „техник на мека мебел“ и „техник на корпусна мебел“ всички участници обновиха съществуващите основни профили, разработени по време на предходния проект Bolster-Up 1⁷.

За профила „техник на дървени врати и прозорци“ започнахме от нулата. За всички държави трябваше да се посетят представителни предприятия и да се проведат интервюта, за да се събере информация за местния профил на техника на дървени врати и прозорци. За оценката на профила се позовахме на доклада от проекта Euro Joiner.⁸ Разработихме онлайн въпросник въз основа на доклада от проекта Euro Joiner. Разделихме основните профили и квалификациите на единици, организирани според работния процес и свързаните дейности, включително ЗУК.

При оценката на основните профили се съсредоточихме върху характерното „ДНК“ на всеки от тях: дейностите и изискуемите ЗУК, общи за квалифицираните работници от всички държави. По време на нашите оценъчни срещи решихме да дефинираме като „основни квалификации“ само онези квалификации, които са общи за всички партниращи държави.

В този доклад ще представим основните профили с техните основни квалификации, както и преглед на сметените за незадължителни ЗУК.

Дефиниране на понятията знания, умения и компетенции

- **Знанията** се определят като теоретични и/или фактически, например познаването на работните процеси, принципите и понятията в полето на работа.
- **Уменията** се определят като когнитивни (включващи прилагане на логическо, интуитивно и креативно мислене) и практически (включващи сръчност и използване на методи, материали, уреди и инструменти). Те се отнасят към усвояването на похвати и притежаването на способността да се извършват задачи: „способен е да...“
- **Компетенции:** „компетентен е да...“

Знания: „познава...“	Умения: „способен е да...“	Компетенции: „компетентен е да...“
<ul style="list-style-type: none">• Техники на сглобяване• Принципи на ергономията• Видове дървесина• Методи на измерване•	<ul style="list-style-type: none">• Използва инструменти• Произвежда детайли• Нанася покрития• Монтира мебелен обков•	<ul style="list-style-type: none">• Работи по ефективен спрямо цена и време начин• Контролира качеството на своята работа• Осигурява точност•

⁷ Вж. в Приложение 5.2. Насоки по методологията

⁸ Вж. доклада Euro-joiner на www.eurojoiner.com

Лично изявление

Marleen Limbourg – MLAdvise

Създаване на Център за компетентност в мебелните професии

Препоръчваме, след плодотворното сътрудничество и обмен на опит за основните профили в мебелния отрасъл, тази инициатива да се продължи като се създаде „Център за компетентност“. Това трябва да е платформа за експертен опит в контекста на социалния диалог, където да се проследяват развитията в отрасъла и тяхното влияние върху професиите и компетенциите (ЗУК), за да бъдат предвидени навреме.

Каква се очаква да бъде добавената стойност?

- *Своевременно да се идентифицират, изучат и споделят в общността посоките на развитие на отрасъла по множество теми.*
- *Да се обменят съответните знания, опит, извлечени поуки.*
- *Да се насочи внимание към ЗУК за устойчива пригодност за заетост.*
- *Новите развития и добри практики да бъдат вдъхновяващи в контекста на обучение и развитие.*
- *Да се привлече внимание към възможностите за кариерно развитие като подготовка за бъдещето, както за млади, така и за по-възрастни работници.*
- *Да се увеличи видимостта на отрасъла по привлекателен начин (отраслово брандиране).*

По този начин всички заинтересовани страни ще могат по-бързо да се уведомяват за промените, да достигат до нови идеи и да предприемат подходящите стъпки.

Днес и за утрешното бъдеще.

Защото бъдещето започва от днес.

III. Резултати

ОБОБЩАВАЩ ДОКЛАД

3.1. МЕБЕЛНИЯТ ОТРАСЪЛ НА ЕС: СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ

В общи линии

До 2025 в контекста на изключително взаимосвързана и глобализирана икономика отрасълът за производство на мебели ще предлага персонализирани интелигентни продукти и услуги, базирани на дигитално производство, логистика и системи за продажби, подсигурени от ефективни по отношение на ресурсите устойчиви производства с огромна нужда от достатъчно професионалисти в дигитализацията и от умения, които да осигурят конкурентна трансформация на отрасъла.⁹ Това ще представлява особено предизвикателство пред малките и средни предприятия (SME) от всяка държава.

Друго предизвикателство е застаряването на работната сила. Работниците са изправени пред нови технологии и пред необходимостта от дигитални умения като цяло и от адаптиране към иновациите и промените. Новите техники, инструменти и машини поставят нови предизвикателства пред здравословните и безопасни условия на труд. Същевременно здравето и безопасността на работниците могат да се подобрят от нови видове работна обстановка, улеснени за употреба технологии, контролни системи и др.

Всички тези тенденции упражняват въздействие върху професионалните профили по отношение на извършваните задачи и изискваните от тях умения.

При оценката на 3-те основни профила в сравнение с резултатите от 2014 г. (Bolster-Up 1) забелязахме увеличеното търсене за дигитални, технически, както и личностни умения:

- Дигитални умения за използване на системи от данни, работа с автоматизирани машини, дигитален контрол на процесите и др.
- Необходимост от по-широк поглед и върху производствения процес и практическа информация за него и неговите стъпки (отгоре надолу и отдолу нагоре) и техническите аспекти като познаване на работния процес и последователността от операции, участие в задачи по поддръжката и логистиката.
- Разбиране на важността от използване на професионален език.
- Автономно извършване на заданията.
- Развиване на собствената си пригодност за наемане за работа в среда на многофункционална организация на труда.
- Усет за отговорност, отношение към разрешаване на проблеми и мислене, насочено към търсене на подобрения.
- Необходимост от действие като отговорна личност: например, ефективна употреба на материали и инструменти, икономично използване на енергия, работа според изискванията за безопасност и опазване на околната среда, използване на предпазни средства за здравето и околната среда и принос към управлението на отпадъците.
- Ясна представа за екипната работа и съдействащо участие в нея с уважение към интересите на другите.

⁹ Доклад DIGIT-FUR, www.digit-fur.eu ; вкл. лостове на McKinsey и технологии от Industry 4.0

Кратък преглед на развитията в отрасъла¹⁰ и техният ефект върху мебелната индустрия (с фокус върху продажбите, производството и технологиите), работните места, необходимите за производството знания, умения и компетенции, свързани с производството и 3-те основни профила

	Предизвикателства за бъдещето и техни ефекти върху предприятието	Продажби: продукти и услуги	Промисленост: производство и организация на труда
Свързана икономика и глобализирана търговия:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Глобализиран пазар ✓ Конкуренция (държави с ниски производствени разходи) ✓ Протекционистки мерки, регулаторни аспекти, интелектуална собственост ✓ Стриктни регулации на публичните търгове ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Промислен дизайн ✓ Създаване на ниши и различни сегменти (от масови стоки до висок клас продукти, специализация на продукти и услуги) ✓ Контрол на цените и разходите ✓ Отворени иновации в дизайна, нови подобрени и многофункционални материали ✓ Конкуренция с ниски цени на продуктите 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Договаряне с подизпълнители ✓ Аутсорсинг ✓ Иновации: нови начини на производство и организация на труда ✓ Конкуренция с ниски цени на продуктите ✓ ...
Клиентът е цар	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Поверителност на клиента ✓ Услуги 24/7 ✓ Цена / качество ✓ Електронна търговия ✓ Множество тенденции в интериора ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Отдалечена разработка на продукта, въвлечане на клиента в създаването ✓ Персонализирани интелигентни продукти и услуги срещу масовото адаптиране ✓ Мебелировката като услуга ✓ Интелигентни системи за поръчки и плащания ✓ Широка гама продукти с минимални различия помежду им и конкуриращи се помежду си ✓ Продажбите трябва да са въвлечени в цялостния процес по веригата на създаване на стойност ✓ Важност на „клиентския жизнен цикъл“ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Интелигентни производствени линии ✓ Интелигентни продукти с вградени дигитални услуги ✓ Кратко време между поръчката и доставката ✓ Дизайн на продукти с ниско качество ✓ ...
Industry 4.0:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ера на дигиталното производство > дигитална трансформация ✓ Индустриален „Интернет на нещата“ (IoT) ✓ Хоризонтална и вертикална интеграция на системите ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Поддривни бизнес модели, основани на дигитална трансформация на производството и веригата на доставки ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вградено машинно наблюдение и измерване ✓ Дигитални работни инструменти за операторите ✓ Превъзходна работа, гладко и гъвкаво производство и верига на доставки ✓ ...
Заетост:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Глобализация ✓ на пазара на труда ✓ Нови взаимоотношения между работодател и служител ✓ Нов социален диалог ✓ Нови модели на баланс между работа и личен живот ✓ ... 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Безопасни и чисти условия на работа ✓ Риск и изисквания за безопасност ✓ Здраве и безопасност, предпазни средства ✓ Етика ✓ ...
Устойчивост:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Кръгова икономика ✓ Фокус върху възобновяемост и проследяемост ✓ Корпоративна социална отговорност (КСО) ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Екологичен дизайн и природосъобразни продукти ✓ Нови материали ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Инвестиции, по-високи работни разходи ✓ Намалване на емисиите ✓ Енергиен мениджмънт ✓ ...

¹⁰ <https://digit-fur.eu/>, <https://ditrama.eu/>

Технологии и технологични решения	Ефект върху работните места и нови потребности от ЗУК, потребности от образование и обучение	Най-големи бариери и затруднения според потребностите за развитие на ЗУК	Възможни действия за насърчаване на развития в отрасъла и потребности от ЗУК
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Изчисления в облак ✓ Увеличени възможности за анализ на глобалния пазар ✓ Проследяемост (напр. блокчейн) ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Владееене на чужди езици ✓ Дигитална грамотност ✓ Умения за планиране и организиране ✓ Пригодност за заетост ✓ Интелигентни работни умения ✓ ... 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Наблюдение на технологиите, пазарен и проектен надзор и пренос към нови потребности от ЗУК ✓ Създаване и популяризиране на международни проектни платформи ✓ Използване на информационни технологии и дигитални инструменти при преподаването ✓ Изграждане на мрежа (платформа) от професионални обучители и преподаватели за обмен на добри практики ✓ Обмисляне на бъдещето на ПОО ✓ Креативност при решенията за учене и обучение ✓ Търсене на добри практики в сферата на обучението и развитието ✓ Създаване на синергии при обучението и развитието ✓ Оценка на ЗУК за развитие на компетенции и създаване на обучителен план ✓ Насърчаване на стажантски програми за млади работници, дуално обучение, обучение на работното място ✓ Програми за чиракуване ✓ Образователни технологии ✓ Интерактивни МООК (масови отворени онлайн курсове), обучителни видеоклипове ✓ Наставничество ✓ Професионално ориентиране ✓ Алиансен тип взаимоотношения между образователни институции и работни места, напр. включване на фирмени обучители в професионалните училища ✓ Популяризиране на важността от ученето през целия живот ✓ ...
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Анализиране на голямо количество информация и изкуствен интелект спрямо поведението и нуждите на клиентите ✓ ERP (планиране на ресурсите на предприятието) ✓ CRM (управление на връзките с клиентите) ✓ Разработване на възможности за комуникация между клиента и работника ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Дизайнерско мислене ✓ Насоченост към клиента ✓ Отношение, насочено към обслужването ✓ Отзивчивост ✓ Съзнателност за качеството и разходите ✓ Личностни умения ✓ Технически умения на търговския персонал ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ АВ момента пропуските в ЗУК са големи ✓ Недостиг на квалифицирани работници, майсторство, професии с интензивност на знанията ✓ Застаряваща работна сила ✓ Липса на пренос на знания между поколенията ✓ Трудности при привличане на млади работници, на мотивирани и квалифицирани работници ✓ Нежелание за промени ✓ Недостатъчно време за прилагане на промените ✓ Нежелание за усвояване на нови технологии ✓ Недостатъчни ресурси за развитие ✓ Недостиг на квалифицирани преподаватели / обучители ✓ Затруднен достъп до финансиране за поддържане на потребностите от развитие ✓ ... 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ CAD – CAM (компютърно подпомогнати дизайн и производство) ✓ Коллаборативни работи (роботи) ✓ Автономни работи ✓ Киберсигурност ✓ Използване на 3D печат, IoT, интеграция на H/V системи, симулации, добавена реалност ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Технически умения ✓ Дигитални умения ✓ Нетехнически умения: напр. разрешаване на проблеми, критично мислене, извличане на информация ✓ Личностни умения: напр. комуникация, емоционална интелигентност, самостоятелност и работа в екип ✓ Поведение и отношение: гъвкавост, адаптивност, инициативност ✓ Познаване на процесите в предприятието ✓ ... 		
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вниманиe към безопасността и здравето ✓ Съзнаване на човешките ресурси ✓ Предприемаческо мислене ✓ Пригодност за заетост и учене през целия живот (УЦЖ) ✓ ... 		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Инструменти за проследяемост (механизми за надзор на продукта) ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Зелени“ умения ✓ Вниманиe към аспектите, засягащи околната среда, отговорна употреба на ресурси и енергия ✓ Управление на отпадъците ✓ Съзнателност за устойчивото развитие – КСО 		

Мебелната промишленост е трудоемък и динамичен отрасъл, доминиран от малки и средни предприятия (МСП) и микро фирми. Производителите на мебели в ЕС имат добра международна репутация благодарение на своя креативен капацитет за нови модели и отзивчивостта си към ново търсене. Отрасълът е способен да комбинира новите технологии и иновации с културното наследство и стила и осигурява работни места за висококвалифицирани работници.¹¹

Защо е важна мебелната промишленост в ЕС

Заетост – отрасълът наема около 1 милион работници в 130 хиляди предприятия, като генерира годишен оборот от около 96 милиарда евро;

Задаване на тенденции – Производителите на мебели от ЕС задават световните тенденции. Около 12% от моделите регистрирани в са свързани с този отрасъл;

Висок ценови сегмент – Европейският съюз е световен лидер във високия ценови сегмент на мебелния пазар. Почти два от всеки три продадени по света мебелни продукта от високия ценови сегмент са произведени в ЕС.

Предизвикателства пред мебелния отрасъл

Мебелният отрасъл понесе сериозни удари от скоростните кризи и се изправи пред значителен спад в броя на предприятията, работните места и оборота. Основните предизвикателства са:

Конкуренция – мебелният отрасъл на ЕС е изправен пред огромна конкуренция от страна на държави с ниски производствени разходи. Китай навлиза на европейския пазар с все по-бързи темпове и сега е най-големият износител на мебели към ЕС, като неговото участие възлиза на над половината от целия внос към ЕС.

Иновация – зависимостта от иновации и дизайн в комбинация с увеличената световна търговия и дигитализацията прави отрасъла по-податлив на слаба защита на правата върху интелектуалната собственост. Разширяването на проучванията и на иновациите същевременно изисква

финанси, които често са недостъпни за малките и средни предприятия.

Структурни проблеми – застаряващата работна сила, заедно със затрудненията при привличането на млади работници може да доведе до сринове при задържането на квалифицираните работници и поддържането на майсторство.

Търговия – протекционистките мерки на международните пазари създават пазарни изкривявания и намаляват конкурентоспособността на отрасъла. Производителите на мебели от ЕС се облагат едновременно пред мита за внос на сурови материали и пред тарифи върху износа на готова продукция. Още повече, оперативните разходи в ЕС са по-високи поради високите стандарти за опазване на околната среда и устойчивост и технически стандарти.

Възможности пред мебелния отрасъл

Мебелният отрасъл на ЕС е предприел значителни промени, за да се ориентира към износ и да се фокусира върху подобряване на качеството, дизайна и иновациите. Тези промени включват реструктуриране, технологичен напредък и иновативни бизнес модели. Най-важните възможности се предлагат от:

Инвестиции – непрекъснатото инвестиране в умения, дизайн, креативност, развойна дейност, иновации и нови технологии може да доведе до нови продукти, които да отговарят на променящите се структура на населението, начин на живот и тенденции, както и до нови бизнес модели и взаимоотношения между доставчик и потребител.

Развойна дейност – развиването на напреднали технологии за производство може да доведе до създаване на високи технологии и изискващи познания работни места, което да придаде на отрасъла необходимата му атрактивност за привличане на служители от по-младите поколения. Това може да спомогне за подмладяване на отрасъла, като същевременно го поддържа с висока конкурентоспособност на световната сцена.

¹¹ <https://www.eqwood.org/>

Достъп до нови пазари – производителите на мебели от ЕС са световно признати заради своето качество и дизайн. Това създава на отрасъла възможности да се възползва от още повече пазари, в частност във високите ценови сегменти и в нововъзникващите икономики.

Синергии – със и също могат да се използват, за да надградят превъзходния доказан опит на отрасъла от гледна точка на устойчивостта. Конкретно, използването на суровини от устойчиви източници при производството на мебели може да въздейства положително върху продажбите сред загрижени за околната среда крайни потребители.

Според сегашната индустриална трансформация това води до набор от 9 нови изисквания за умения, знания и компетенции¹²:

1. Критично мислене и разрешаване на проблеми

2. Сътрудничество в мрежи и водачество чрез влияние

3. Гъвкавост и адаптивност

4. Инициативност и предприемачество

5. Ефективна устна и писмена комуникация

6. Извличане на информация

7. Любопитство и иновативност

8. Дигитално мислене и дигитална грамотност

9. Сигурност на данните

Следва обобщение на конкретната ситуация за трите основни профила за всички държави, подредени по азбучен ред:

Белгия – WOODWIZE:

За Белгия 3-те професии (техник на корпусна мебел, техник на мека мебел и техник на дървени врати и прозорци) са приложими. Към този момент курсовете са насочени към общо „дървообработване“. Само след това общо образование може да се избере специализация в една или няколко от тези професии, например техник на мека мебел или техник на корпусна мебел.

80% от мебелната промишленост се намира във Фламандския регион. Тъй като разходите за труд в този отрасъл са много високи, дигитализацията ще позволи повишена продуктивност. Наблюдава се необходимост от по-високо квалифицирани работници, но поради „войната за кадри“ работодателите може да предпочетат да наемат всеки проявил интерес за работа в предприятието, дори и без необходимите умения. На лице са някои отраслови системи за обучение на тези работници „на работното място“.

Хърватия – Croatian Wood Cluster:

В Хърватия има възможности за средно образование по всичките 3 професии. Въпреки това предприятията най-често се оплакват, че учениците нямат голям интерес и мотивация да участват активно в работния/производствения процес. Учениците също така се фокусират предимно върху теоретичните знания и не толкова върху практическите въпроси. Поради това е важно да бъдат повече въвличани в производствени процеси и да се намери начин да бъдат мотивирани да прилагат теоретичните си знания в практическата работа. В допълнение, съществува необходимост от промяна в начина на мислене спрямо ученето през целия живот, което е от критическа важност за осигуряване на устойчива и конкурентна работна среда.

Италия – FederlegnoArredo:

За 3-те основни квалификации, в Италия съществуват 2-годишни курсове за професионално обучение след задължителното образование. Повечето от тях се провеждат в Ломбардия и Венеция – двата основни региона на италианското мебелно производство.

Слабото място е в дигиталното разминаване между училището и производствения цех. Не всички учи-

¹² Jeroen Doom – конференция Digit-Fur, Барселона 7/2/2019 – PowerPoint презентация

лица са оборудвани с работилници със съвременни машини, които да са подобни на използваните от предприятията. На предприятията се налага да запълват тази празнина, когато привлекат нови млади хора.

Италианските предприятия се нуждаят от тези младежи – чието обучение е трудно, но необходимо за националната производствена система.

Нидерландия – Hout- en Meubileringscollege:

НМС МВО има конкретен интерес към проектирането и ефективното производство. Създава проекти за кръговата икономика, макар и все още в много малък мащаб. Учениците са наясно с тези проекти за кръгова икономика.

Португалия – AIMMP:

AIMMP се фокусира основно върху новите дизайни и концепции. Съществуват 5 отраслови подразделения, които покриват цикъла на дървесината от гората до готовия продукт. Предприятията покриват всички различни стъпки. Забелязва се необходимост в полето на дизайн от отваряне чрез насоки. Отрасълът застарява и функциите стават остарели. Едно и също предприятие все още се стреми да извършва всички дейности. AIMMP извърши някои проучвания, но не и конкретни такива с определени профили. AIMMP осигури помощ на проучването чрез училищата по дизайн в Португалия, основно в северната част на страната. В Португалия техниците в производството на мека мебел се намират в различен отрасъл (текстил). Също така се наблюдава голямо увеличение в образованието, осигурено от квалифицирани обучителни центрове, тъй като те са ценен ресурс в подготовката на новите кадри, необходими на предприятията, с които те си сътрудничат директно. Това е с цел да се намали разминаването между учебните програми и желаната симулирана практика. Освен това има необходимост от подобряване на самостоятелността на работа, но това ще окаже директен ефект върху стиловете на управление на повечето предприятия, тъй като 85% от тях попадат в категорията на малките и средни предприятия.

Румъния – APRM:

Румъния има голяма необходимост от работници в дървообработващата и мебелната промишленост. Обучението се провежда в технически колежи (формално обучение, насочено специално към млади хора), в предприятията (дуално обучение и чиракуване, както за младежи, така и за възрастни) и частни

обучителни институции (неформално обучение за възрастни).

Най-добрите обучителни системи са в техническите колежи и в предприятията. Не всички завършили средно образование получават място за обучение на работа. Начинаещите, които се обучават в дадено предприятие, остават наети от него. Работниците, чието обучение е в частни институции, обаче не получават пълно образование.

Най-големият глад за работна ръка е в сектора за производство на мека мебел. Бъдещите работници се обучават по формална, неформална и самостоятелна система. (Самостоятелната система е предаването на семейни традиции.)

Обучението в предприятията (дуално обучение) трябва да се разшири, тъй като то осигурява най-добрата подготовка и учениците остават да работят в предприятието.

Необходимост е обучителите / преподавателите да бъдат в течение с резултатите от проекта Bolster-Up 2 и да ги приложат в обучението, независимо от конкретната образователна система.

Испания – CENFIM:

За Испания 3-те професии (техник на корпусна мебел, техник на мека мебел и техник на дървени врати и прозорци) са приложими. Най-релевантна е тази на техника на дървени врати и прозорци, тъй като представлява 75% от 3-те професии. Испанската система за ПОО няма конкретни квалификации за 3-те целеви професионални профила, но съществуват 4 подходящи ПОО квалификации, свързани с тези 3 професии. Испанската система също така предлага някои обучителни модули, предоставящи официална квалификация (Професионални сертификати), подходяща за целевите професионални профили.

Швеция – GS:

GS се занимава с няколко проекта и има добър поглед върху изискванията за умения на бъдещето. Училищата отговарят повече на изискванията на предприятията. Уменията са подобни на използваните в хартиената промишленост; автоматизацията и роботизацията представляват предизвикателство.

За подробна информация вж. Приложение 5.2. Насоки по методологията.

Проучване с кратък преглед на мебелната промишленост във всяка страна също е достъпно на Уебсайта www.bolster-up2.eu

Лично изявление

Nicolas Sangalli – FLA

Обменът на идеи: ключ към еволюцията за един зрял пазар

Отрасълът за дървообработка и производство на мебели гледа към започващото ново десетилетие с ясното съзнание, че ще се изправи пред основни предизвикателства спрямо собствената си конкурентоспособност:

- Конкуренцията от страна на производители от държави с ниска цена на труда (особено Китай и Югоизточна Азия)
- Загуба на атрактивност на отрасъла за младежите, навлизащи на пазара на труда
- Нови пазарни цели с нови потребности: поколението Y, „сребърните клиенти“, мигрантите с различни културни предпочитания.

Ключът към посрещането на тези предизвикателства от един зрял пазар, какъвто е дървообработката, се намира в обмена на идеи.

Обменът на идеи се среща под три различни форми:

- **Обмен на идеи между поколенията:** при него знанията и уменията, както и културното наследство на дървообработването и веригата от доставки в мебелите се предава към новото поколение посредством веригата за придаване на стойност (производството, маркетинга и продажбите, организацията и управлението).
- **Обмен на идеи с други продуктови отрасли:** някои отрасли вече се борят със същите предизвикателства и са започнали своя процес на подобрене на веригата си на доставки и марките си, и дори могат да предоставят значителен опит и на отрасъла за дървообработване и производство на мебели.

В частност визуираме следните отрасли: хранителния и модния, които заедно с мебелния трябва да намерят нов баланс между традицията, иновациите, прогресиращата дигитализация и глобализацията на пазара.

- **Обмен на идеи по веригата на доставки:** различните заинтересовани страни от веригата на доставките се призовават да си сътрудничат, като споделят потребности и решения извън своя обичаен начин на работа.

Заедно с предприятията и цялата им верига на доставки, в тези процеси на промяна участват и светът на дизайна и комуникациите (архитекти, дизайнери, издатели и експерти по комуникацията), светът на образованието (ПОО центрове, академии, университети, обучителни центрове), представляващите предприятия и работниците сдружения.

Проектите за социален диалог предлагат важно пространство за задълбочаване и развитие на тези изключително ценни съюзи.

3.2. КРАЙНИ РЕЗУЛТАТИ ЗА 3-ТЕ ОСНОВНИ ПРОФИЛА И ИЗИСКУЕМИТЕ ЗУК

3.2.1. Техник на мека мебел (м / ж)

Техникът на мека мебел е специалист, който произвежда меки мебели и тапицирани мебелни детайли. Той или тя работи като квалифициран работник за големи и средни предприятия в тапицерската промишленост или в малки фирми, по-близки до занаятчийската работа. Този професионалист обикновено извършва следните дейности:

- Подготвя производството на тапицерски детайли. За тази цел прочита работни задания, разчита технически чертежи и подбира елементи и съединения.
- Първата стъпка е да произведе тапицерските детайли: да подбере и провери нужните материали и да изработи детайлите, като използва за това ръчни електрически и пневматични инструменти, както и дървообработващи машини; да измери и разкрои материалите в нужния размер и да ушие калъфи.
- След това отговаря за сглобяването на тапицерските детайли и за поставянето на материалите към желания краен продукт. Най-накрая извършва контрол на качеството на своята работа.
- Притежава познания и опит в конструирането на мека мебел, умее да работи с различни материали и познава типовете помощни материали, както и техните свойства и начина на работа с тях. Техникът на мека мебел разбира употребата на измервателни методи и инструменти.
- За да извърши работните задачи, техникът на мека мебел трябва да използва ИКТ на предприятието и свързания с полето на своята работа софтуер. Например, това е нужно, за да направи справка с работните задания или да попълни производствен-

ни документи. Важно е да разбира техническите норми, стандартите на приемане, документалните процедури, правилата за здравословен и безопасен труд, процедурите за управление на отпадъците и процедурите по поддръжката, за да извършва базова поддръжка на инструментите и оборудването.

Техникът на мека мебел действа като отговорна личност:

- Работи съгласно базовите правила за здравословен и безопасен труд, включително за опазване на околната среда и ефективната употреба на енергия.
- Работи с насоченост към клиента.
- Обмисля ефективността по отношение на цена и време, когато планира и организира работата си в своята сфера на влияние и съдейства при извършването на дейности за осигуряване на качеството.
- Допринася за непрекъснатото подобряване на работните процеси в предприятието.
- Действа като отборен играч, координира работата си с останалата част от екипа, докладва на своя пряк ръководител и съдейства с други отдели (административен, търговски и технически услуги).
- Работи с уважение към колегите си.

Техникът на мека мебел работи под надзора на своя пряк ръководител или на съответния човек с тази роля и проявява високо ниво на отговорност за качеството на собствената си работа, както и на работата на колегите си.

Работи самостоятелно при познати и предвидими обстоятелства и адаптира поведението си към ситуацията, когато разрешава проблеми. Умее да изследва нови материали и иновативни методи на работа.

Забележка:

В сравнение с резултатите от 2014 г., сега техникът на мека мебел се нуждае от фокус към употребата на системи от данни (дигитални умения), работа с автоматизирани машини, спазване на правила за сигурност, опазване на здравето и безопасността, допринасяне към дейности по поддръжката и управлението на отпадъците.

Според доклада Digit-Fur, предизвикателствата в бъдеще (2025 г.) са в полето на дигитализацията, например

използването на дигитални симулационни модели, работа в среда с напреднал дигитален контрол на процесите, с коботи и роботи.

Подробен преглед:

Квалифицираният техник на мека мебел е усвоил следните аспекти от знанията, уменията и компетенциите:

ТЕХНИК НА МЕКА МЕБЕЛ

Единица 1: ПОДГОТОВКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА МЕКА МЕБЕЛ И ТАПИЦЕРСКИ ДЕТАЙЛИ

Може да подготвя собствените си задачи, и следователно умее:

- да приема материали
- да разчита технически чертежи
- да подбира и монтира елементи и съединения

Познава:

- стандартите на приемане
- техническите чертежи
- техническите правила
- тапицерските техники
- елементите и съединенията

Единица 2: ПРОИЗВОДСТВО НА МЕКА МЕБЕЛ И ТАПИЦЕРСКИ ДЕТАЙЛИ

Може да произведе тапицерски детайли, и следователно умее:

- да подбира, проверява, транспортира и съхранява всички необходими материали
- да подготвя работните детайли преди тапициране
- да обработва материалите на ръка и с машини
- да използва инструменти
- да изработва тапицирани детайли
- да разкроява материалите в нужния размер
- да ушива калъфи

Познава:

- конструкцията на тапицерията
- тапицерските техники
- принципите на ергономията
- различните основни материали; различните типове помощни материали и техните свойства и работата с тях
- преносимите, електрически и пневматични уреди, както и ръчните инструменти, включително тяхната базисна поддръжка
- измервателните методи и инструменти
- методите за защита на дървото

Единица 3: СГЛОБЯВАНЕ НА ТАПИЦЕРСКИ ДЕТАЙЛИ

Може да сглоби всички детайли, и следователно умее:

- да подбира и монтира елементи и съединения
- да сглобява всички детайли до краен резултат
- да преценява качеството на своята работа

Познава:

- техниките на монтаж и сглобяване
- елементите и съединенията

Единица 4: ЗАВЪРШВАНЕ НА РАБОТНАТА ЗАДАЧА

Може да завърши своята работна задача:

- прочита, разбира и попълва документация
- справя се с отпадъка
- извършва базисна поддръжка

Компетентен е да:

- поддържа обща информация

ДРУГИ ПРИЛОЖИМИ ЗУК за всички единици

Познава и разбира:

- документалните процедури
- структурата на предприятието и отговорностите на другите отдели
- системата от данни на предприятието за своята зона на влияние
- правилата за здравословен и безопасен труд
- процедурите по поддръжка
- процедурите за отпадъците

Може да:

- използва ИКТ системата на предприятието и стандартния софтуер (специфичен за работното място)
- използва инструментите и оборудването и да провежда базисната им поддръжка

Компетентен е да:

- работи компетентно като част от производствената система
- работи с уважение към интересите на колегите си
- работи по ефективен спрямо цена и време начин
- използва материали и машини ефективно и ефикасно през целия процес
- осигурява точност и надеждност
- поема отговорност за спазването на правилата за здравословен и безопасен труд

3.2.2. Техник на дървени врати и прозорци (м / ж)

Както предполага названието, техникът на дървени врати и прозорци е професионалист, който изработва и сглобява елементи / мебелни детайли на основата на дърво и негови производни, като използва ръчни инструменти, електрически ръчно движени машини и дървообработващи машини. Той или тя също така умее да полага покрития на повърхностите на тези елементи / детайли. Техниците на дървени врати и прозорци работят с огромен набор от ръчни инструменти, ръчно движени електрически машини и дървообработващи машини. Те работят като квалифицирани работници за големи и средни предприятия в дървообработващата и мебелната промишленост или в малки фирми, по-близки до занаятчийската работа. Можем да разглеждаме техника на дървени врати и прозорци като общопризнат или „универсален дърводелец“.

Техникът на дървени врати и прозорци

- Подготвя собствената си работа за изработка и сглобяване на дървени (мебелни) детайли и елементи. За тази цел набавя нужните данни и извършва (прости) изчисления за (елементите на) дограмата и, ако е необходимо, програмира автоматизирани и компютъризирани дървообработващи машини.
- Набавя и контролира материалите (количество, качество). Той или тя подбира, контролира, монтира, заменя и калибрира (режещи) инструменти на дървообработващите машини, както и задава и променя настройките на машините. Той или тя при нужда избира необходимите програми за автоматизирани и компютъризирани дървообработващи машини.
- Следващата стъпка е да изработи дървените части, детайли и елементи: проверява свойствата

за безопасност на (дървообработващите) машини и процеси и оформя масивната дървесина или материалите на основата на дърво, за да изработи частите и елементите на дограмата, като използва ръчни инструменти, ръчно движени електрически или пневматични машини, (автоматични механични) дървообработващи машини и, вероятно, автоматизирани и компютъризирани машини.

- Сглобява елементите на дограмата с използване на различни техники. Поставя фитинги и уплътнения на външна и вътрешна дограма (панти, дръжки, ключалки, свързващи елементи и др.) и проверява функционирането на движещите се части.
- Подготвя дървените повърхности за покритие (шлайфане, премахване на лепила и т.н.), подготвя продуктите за основно покритие и нанася основно покритие върху частите от дограмата или елементите / третира повърхностите на външната и вътрешната дограма. При нужда извършва дребни поправки.
- Завършва работните задачи, като проверява крайното качество, докладва на прекия си ръководител и финализира работата и документите в ЕКТ системата на предприятието.
- Важно е да разбира техническите правила, стандартите на приемане, документалните процедури, правилата за здравословен и безопасен труд, процедурите по поддръжката и по управлението на отпадъците.

Техникът на дървени врати и прозорци действа като отговорна личност:

- Работи съгласно базовите правила за здравословен и безопасен труд, включително за опазване на околната среда и ефективната употреба на енергия.
- Обмисля ефективността по отношение на цена и време, когато планира и организира собствената си работа в своята сфера на влияние и съдейства при извършването на дейности за осигуряване на качеството.
- Допринася за подобряването на работните процеси
- Действа като отборен играч, координира собствената си работа с останалите от екипа и докладва на прекия си ръководител.
- Сътрудничи с други отдели (административен, търговски и технически услуги).
- Работи с уважение към колегите си

Техникът на дървени врати и прозорци работи под надзора на прекия си ръководител или съответния човек с тази роля и проявява високо ниво на отговорност за качеството на собствената си работа. Работи самостоятелно при познати и предвидими обстоятелства и адаптира своето поведение към ситуацията, когато разрешава проблеми.

Забележка:

В сравнение с резултатите от 2016 г. (проекта по Erasmus+ EuroJoiner), техникът на дървени врати и прозорци се нуждае от:
Намаляване на производствения и технически обхват: монтажът на място е за дърводелците и монтажниците на интериор по поръчка, а не за техниците на дървени врати и прозорци!

Наблягане на дигиталните умения:

Според доклада на проекта Digit-Fur, бъдещите предизвикателства (2025) са в полето на дигитализацията, например работа с полуавтоматизирани или напълно автоматизирани, дори и автономни дървообработващи машини и употребата на цифровизирани инструменти с цел работа с насоченост към клиента.

Подобен преглед:

Квалифицираният техник на дървени врати и прозорци е усвоил следните аспекти от знанията, уменията и компетенциите:

ТЕХНИК НА ДЪРВЕНИ ВРАТИ И ПРОЗОРЦИ

Единица 1: ПОДГОТОВКА И ПЛАНИРАНЕ

Може да:

- приема материали
- разчита технически чертежи и извършва измервания
- изчислява количеството нужен материал и използваната дървесина
- подбира и монтира елементи и съединения
- програмира автоматизирани и компютърно контролирани машини

Познава:

- стандартите на приемане
- техническите спецификации и характеристики на продукта
- техническите правила

- техниките на рязане
- техниките на заточване
- елементите и съединенията
- машините с ЦПУ и компютъризираното оборудване
- програмирането на (Ц)ПУ

Единица 2: ПОДБОР НА МАТЕРИАЛИ И МАШИНИ

Може да:

- чете и разбира стандартите за материалите и извлича информация от съответните таблици и масиви от данни
- набавя и контролира материалите (количество, качество)
- подбира, контролира, монтира, подменя (режещите) инструменти и аксесоари на дървообработващите машини
- проверява състоянието на работния инструмент и неговите настройки (режещи колела, фрезери и свредла, и др.)
- подбира и подготвя дървообработващите машини за производство на дограма, като се съобразява със стандартите за превенция на риска
- избира правилните програми за автоматизираните и компютъризирани дървообработващи машини
- проверява работните параметри

Познава:

- най-често използваните материали (типове и класификация, свойства и характеристики, предназначение, обработваемост) като масивна дървесина, плоскости на основата на дърво, лепила, покрития и др.
- (преносимите) дървообработващи машини, основните им функции, употреба и предпазни мерки
- режещите инструменти с тяхната скорост на подаване, дълбочина на ряза, скорост на рязане и контур

Компетентен е да:

- зарежда дървообработващите машини с правилния подбор от инструменти за обработваните материали
- стартира (автоматизираните / компютъризираните) дървообработващи машини за започване на производство

Единица 3: ОБРАБОТКА

Може да произведе мебелни детайли до готови мебели:

- извършва измервания
- проверява стандартите за безопасност
- изработва компоненти на дограма, като използва електрически и пневматични ръчни инструменти, дървообработващи машини (машини за рязане, рендета, пробивачи и шлифовъчни машини, фрези и профилиращи машини, рендета за профилни връзки и др.)
- обработва операции с компютъризирани машини, като използва определени програми
- проверява качеството на обработените продукти
- извършва базисна поддръжка на оборудването и машините

Познава:

- техниките на сглобяване
- принципите на ергономията
- личните предпазни средства
- правилата за безопасен и здравословен труд за дървообработващите машини
- ръчните инструменти, преносимите (електрически и пневматични) уреди
- (автоматичните и механичните) машини за дървообработка и базисната им поддръжка
- измервателните методи и инструменти
- производствените методи и техния процес на работа и последователност от операции

Компетентен е да:

- зарежда и управлява ръчни инструменти, (преносими) дървообработващи машини и/или автоматизирани, компютъризирани машини, за да изработи елементи на дограма, като спазва стандартите за безопасен и здравословен труд

Единица 4: СГЛОБЯВАНЕ

Може да:

- събира и транспортира компоненти и елементи на дограма
- набавя и настройва електрически и пневматични ръчни инструменти и помощно оборудване
- подбира и проверява материали (лепила, крепежни елементи и уплътнители, инструменти за тяхното поставяне)
- монтира различни части на компонентите или

елементите на дограмата, както и да ги събере в цяло изделие

- проверява движещите се части (завъртане, плъзгане, накланяне и т.н.)
- проверява и поправя сглобените части

Познава:

- различните типове лепила, крепежни елементи и уплътнители и техните свойства и употреби
- ефективните монтажни стратегии, логическата последователност на работата
- техниките на конструкция и свързване на дограма, използвани в отрасъла
- промишлените монтажни процеси (логистика, вътрешен контрол на качеството, гладко производство, процедури и правила)
- методите за поправка и ремонт

Единица 5: ОБРАБОТКА НА ПОВЪРХНОСТИТЕ

Може да:

- подготвя повърхностите на дограмата за покритие (шлайфане, премахване на лепила и т.н.)
- подбира и подготвя продукт(и) за (предпазно) третиране на дървото и/или за покритие на дограмата
- прави справка с технически източници
- нанася грунд, междинни и финални слоеве
- спазва инструкциите за безопасност, здравословен труд, хигиена и благополучие
- проверява качеството
- подготвя обработената дограма за вътрешен транспорт или съхранение

Познава:

- системите за грижа за околната среда и инструкциите във връзка със своите дейности
- продуктите за обработка на повърхности (китове, грундове, покрития и др.)
- техниките за обработка на повърхностите за дограма
- инструкциите за безопасност, здравословен труд, хигиена и благополучие, както и личните и колективни предпазни средства
- стандартите за качество, стойностите и толерансите
- техниките на съхранение и поддръждане
- ергономичните техники на повдигане и подемане

Компетентен е да:

- използва инструменти и оборудване за

обработка на повърхностите и нанасяне на покрития

Единица 6: ЗАВЪРШВАНЕ НА РАБОТНАТА ЗАДАЧА

Може да:

- чете, разбира и попълва документация и доклади за извършената работа
- координира работата си с екипа
- контролира (крайното) качество на произведените стоки
- оценя собствения си работен процес

Познава:

- процедурите по качеството, стандартите за качество на продуктите и процесите
- документалните процедури

Компетентен е да:

- извършва качествен контрол на продуктите и процесите

ДРУГИ ПРИЛОЖИМИ ЗУК към всички единици

Може да:

- използва ИКТ системата на предприятието и стандартния софтуер, свързан с полето на неговата работа
- използва инструментите, машините и оборудването и да провежда базисната им поддръжка
- сортира и изхвърля отпадъците според съответните насоки
- съдейства при прилагането на методи за осигуряване на качеството
- се изразява идиоматично и професионално

Знае и разбира:

- системата от данни на предприятието за своята зона на влияние
- правилата за здравословен и безопасен труд, личната защита
- документалните процедури
- икономическото поведение, свързано с неговото поле на работа
- процедурите за защита на околната среда и управление на отпадъците
- ефективната употреба на енергия

Компетентен е да:

- решава проблеми
- контролира качеството на своята работа
- осигурява точност и надеждност
- работи по ефективен спрямо цена и време начин

- използва материалите и машините ефективно и ефикасно
- поема отговорност за спазването на правилата за здравословен и безопасен труд
- работи компетентно като част от производствената система
- действа и съдейства в екипа си и уважава интересите на колегите си
- търси информация
- работи с насоченост към клиента
- познава работните правила и взема участие в спазването им
- оценява резултатите от работата, проверява работния процес
- обмисля начини за подобрене на процесите
- разбира логистичните процеси в завода
- поддържа общ поглед
- играе активна роля в гражданското общество

Считаме за незадължително

- Подзадачата „Чертае модели и планира процеса на тяхното производство“ към единицата „Подготовка и планиране“ се счита за незадължителна за техника на дървени врати и прозорци.

3.2.3. Техник на корпусна мебел (м / ж)

Както предполага названието, техникът в производството на корпусна мебел е професионалист, който произвежда „корпуси“, мебели и части от мебели. Могат да се използват различни видове дървесина, материали и стилове. Техниците на корпусна мебел работят с голям набор от инструменти и дървообработващи машини. Те работят като квалифицирани работници за големи и средни предприятия от мебелната промишленост или в малки фирми, по-близки до занаятчийската работа.

Техникът на корпусна мебел

- Подготвя производството на (части от) мебели. За тази цел прави справка с работните задания, различава технически чертежи и подбира съединения и елементи.
- Следващата стъпка е да произведе компонентите на мебелите. За тази цел сменя размери, подготвя работните детайли за покритие, нанася покрития и поставя съединения и елементи. Използва ръчни инструменти, както и дървообработващи машини.
- Участва в монтирането на мебелите: сглобява различните мебелни компоненти в мебелни части и комбинира тези части в цяла мебелировка. Оценява качеството на резултата от своята работа.
- Има познания и опит в производството, конструирането и монтирането на мебели, разбира технически чертежи и знае как да използва техники на резбарство, рязане и заточване, както и на сглобяване, свързване и монтаж. Разбира защитата на дървото, покритията и техниките на покритие. Техникът на корпусна мебел знае как да използва измервателни методи и инструменти.
- Решава проблеми и търси подобрения.
- За да извърши работните задачи, техникът на корпусна мебел трябва да използва ИКТ на предприятието и свързвания с полето на своята работа софтуер.
- Важно е да разбира техническите правила, стандартите на приемане, документалните процедури, правилата за здравословен и безопасен труд, процедурите по поддръжката и по управлението на отпадъците.

Техникът на корпусна мебел действа като отговорна личност:

- Работи съгласно базовите правила за здравословен и безопасен труд, включително за опазване на околната среда и ефективната употреба на енергия.
- Работи с насоченост към клиента.
- Обмисля ефективността по отношение на цена и време, когато планира и организира собствената си работа в своята сфера на влияние и съдейства при прилагането на дейности за осигуряване на качеството.
- Допринася за подобряването на работните процеси.
- Действа като отборен играч, координира работата си с останалите от екипа и докладва на прекия си ръководител.
- Сътрудничи с други отдели (административен, търговски и технически услуги).
- Работи с уважение към колегите си.

Техникът на корпусна мебел работи под надзора на прекия си ръководител или съответния човек с тази роля и проявява високо ниво на отговорност за качеството на собствената си работа и на работата на колегите си. Работи самостоятелно при познати и предвидими обстоятелства и адаптира поведението си към ситуацията, когато разрешава проблеми. Умее да изследва нови материали и иновативни методи на работа.

Забележка:

В сравнение с резултатите от 2014, техникът на корпусна мебел се нуждае от:

- Наблягане на дигиталните умения.
- Увеличаване на производствения и технически обхват: разбиране на работния процес и последователността от операции, поправка на мебели и техни части, допринасяне към задачи

от поддръжката и логистиката като вътрешен транспорт, съхранение на материали и мебели.

- Придаване на голямо значение на използването на професионален език.
- Усет за отговорност: отношение, насочено към решаване на проблеми и търсене на подобрения.
- Поведение на отговорна личност: ефективна употреба на енергия и икономически средства; работата при спазване на правилата за здравословна и безопасна работа и опазване на околната среда; използване на защита за здравето и за околната среда; принос към дейностите по поддръжката и управлението на отпадъците.
- Работа в екип: да действа като член на екипа с уважение към останалите.

Според доклада на проекта Digit-Fur, бъдещите предизвикателства (2025) са в полето на дигитализацията, например работа със силно дигитализирани, свързани и автоматизирани дървообработващи машини и в среда с коботи, също и работа с насоченост към клиента чрез сътрудничество между хора и роботи, както и употреба на цифровизиращи инструменти.

Подробен преглед:

Квалифицираният техник на корпусна мебел е усвоил следните аспекти от знанията, уменията и компетенциите:

ТЕХНИК НА КОРПУСНА МЕБЕЛ

Единица 1: ПОДГОТОВКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА МЕБЕЛИ И МЕБЕЛНИ ЧАСТИ

Може да:

- приема материали
- разчита технически чертежи
- подбира и монтира елементи и съединения

Познава и разбира:

- стандартите на приемане
- технически чертежи, приложна математика
- техническите правила
- техниките на рязане
- техниките на заточване
- компютъризираното оборудване
- видовете мебелен обков

Единица 2: ПОДГОТОВКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА МЕБЕЛИ И МЕБЕЛНИ ЧАСТИ

Може да произведе мебели и мебелни части:

- подбира, проверява, транспортира и съхранява всички необходими материали
- подготвя работните детайли преди нанасяне на покритие
- нанася течни и твърди покрития с ръчни инструменти
- монтира мебелен обков
- обработва материалите на ръка и с машини
- използва автоматизирано / компютъризирано оборудване
- изработва части от мебели
- извършва измервания
- осигурява вътрешния транспорт и съхранява материалите

Познава и разбира:

- мебелната конструкция
- техниките на сглобяване
- принципите на ергономията
- различните основни материали и видове дървесина
- ръчните инструменти
- дървообработващите машини, базисната им поддръжка
- автоматизираните машини, базисната им поддръжка
- измервателните методи и инструменти
- методите за защита на дървото
- покритията и методите на тяхното прилагане (изисква се при малки предприятия)
- преносимите, електрически и пневматични уреди
- правилното съхранение на материалите
- различните производствени методи и техния процес на работа и последователност от операции
- как да извършва планова поддръжка

Единица 3: МОНТИРАНЕ НА МЕБЕЛИ

Може да:

- сглобява различните мебелни компоненти в мебелни части и комбинира тези части в готово мебелно изделие
- подбира и проверява материалите

Познава и разбира:

- техниките на монтаж и сглобяване
- различните типове помощни материали, техните свойства и работата с тях

Единица 4: ЗАВЪРШВАНЕ НА РАБОТНАТА ЗАДАЧА

Може да:

- прочита, разбира и попълва документация
- справя се с отпадъка
- извършва базисна поддръжка
- възстановява функционирането на движещи се части
- поправя мебели

Познава:

- базисната поддръжка на инструментите и оборудването, за да се подготви за следващо задание
- съхранението на мебелите
- свойствата и правилната работа със стоките, свързани с работното задание

ДРУГИ ПРИЛОЖИМИ ЗУК към всички единици

Може да:

- използва специфичен за работното място софтуер
- използва ИКТ системата на предприятието и стандартния софтуер, свързан с полето на своята работа
- съдейства при прилагането на методи за осигуряване на качеството
- се изразява идиоматично и професионално
- използва инструментите, машините и оборудването и да провежда базисната им поддръжка

Познава и разбира:

- разбира системата от данни на предприятието за своята зона на влияние
- правилата за здравословен и безопасен труд, личната защита
- документалните процедури
- икономическото поведение, свързано със собственото си поле на работа
- защитата на околната среда
- ефективната употреба на енергия

- процедурите за отпадъците

Компетентен е да:

- решава проблеми
- контролира качеството на своята работа
- осигурява точност и надеждност
- работи по ефективен спрямо цена и време начин
- използва материали и машини ефективно и ефикасно през целия процес
- поема отговорност за спазването на правилата за здравословен и безопасен труд
- поддържа общ поглед
- работи компетентно като част от производствената система
- разбира логистичните процеси в завода
- действа и съдейства в екипа си и уважава интересите на колегите си
- обмисля възможности за подобрене на процесите
- търси информация
- работи с насоченост към клиента
- познава работните правила и взема участие в спазването им
- преценява резултатите от работата, проверява работния процес
- играе активна роля в гражданското общество

Считаме за незадължително

- Познаването на историческите стилове.
- Познаването на структурата на предприятието и отговорностите на другите отдели.
- Познаването на мебелния дизайн.
- Подбирането и проверяването на материалите и подготовката на работните детайли за покритие. Това се смята за важно в малки предприятия, където играят роля многофункционалността и съвместяването на работни дейности. В по-големите предприятия обаче, работният процес е разделен на множество работни сфери и тези дейности са отговорност на други от тях, например на отделите по снабдяване, подготовка за работа, контрол на качеството или нанасяне на покрития.

Лично изявление

Julio Rodrigo – CENFIM

Споделяйте стойност със служителите си и с други заинтересовани страни, за да бъдете по-конкурентно МСП

Производителите на мебели в ЕС и техните работници ще се изправят пред особено значими предизвикателства в близкото бъдеще: дигиталната трансформация на отрасъла, прехода на предприятията към по-близка до кръговата и приобщаващата икономика, както и потребността да се привличат млади работници. По отношение на последното предизвикателство, набирането и задържането на младите работници е необходимост поради три основни причини:

- *застаряването на наличната в момента работна сила и липсата на нови попълнения*
- *недостигът на професии в отрасъла*
- *ниската привлекателност на отрасъла за висококвалифицирани професионалисти*

Едно възможно решение на проблема по „привличането и задържането на млади работници“ в предприятията за мебелно производство може да стане прилагането на практики за корпоративна социална отговорност (КСО) и създаването на „споделена стойност“.

Според Michael E. Porter и Mark R. Kramer, централната идея зад създаването на споделена стойност е в това, че конкурентоспособността на предприятието и здравето и благоденствието на свързаните с него общности (напр. работници, клиенти, доставчици, общество, публична администрация и т.н.) са взаимозависими, което означава, че споделянето на повече стойност със служителите прави предприятията по-конкурентни, а работниците – по-удовлетворени.

Малките и средни предприятия имат икономически и ресурсни ограничения пред прилагането на практики за КСО. Към момента липсват практически ръководства за КСО или подкрепящи инструменти, насочени конкретно към малките и средни предприятия от мебелния отрасъл. Поради това би било полезно за отрасъла да се сдобие с ръководства и инструменти, които да позволят на предприятията да имат „по-свежо и атрактивно“ управление и по този начин да стартират практики за споделяне на стойност по синергичен начин, съвместим с техните бизнес процеси. Освен останалите ползи, това би позволило на предприятията да задържат и да мотивират добрите работници, да привличат кадри, да установяват устойчиви и отговорни вериги на доставки с клиентите; накратко – да бъдат по-конкурентоспособни.

В Европейския комитет за социален диалог по въпросите на мебелната промишленост започнахме работа по разработването на ръководства и инструменти за МСП мебелните производители в ЕС. Чрез тях целим да интегрираме икономически, социални и екологични аспекти в техните процеси по управление и вземане на решения от стратегическа и оперативна перспектива, и по този начин да помогнем на предприятията да бъдат едновременно по-атрактивни за служители и по-конкурентоспособни на пазара.

3.3. КОМЕНТАРИ ПО ОСНОВНИТЕ ПРОФИЛИ

Макар да имаме съгласие спрямо самите основни профили, дискусията показва също така, че профилите зависят от контекста на предприятията / държавите. Има разлика между опериращите международно компании и по-малките фирми, каквито са малките и средни предприятия (вж. по-долу).

Ако работникът е нает от индустриална компания с голям брой служители, то работният процес е до голяма степен предварително зададен, характеризира се с разделение на труда и липсва директен контакт с (крайните) клиенти. Работните задания, методи, стандарти за качество и т.н. се осигуряват от първото управленско ниво и не подлежат на влияние от страна на отделния работник. Мебелното производство се осъществява от екип в сътрудничество. Екипът споделя отговорността за резултатите и за качеството на работата си с всички работници. Прекият ръководител дава съвети и насоки.

Ако работникът е нает от малко предприятие (в занаятчийския сектор) или дори работи самостоятелно като

занаятчия, работният процес по мебелното производство следва същите технически правила, но работникът има по-голяма самостоятелност при организирането на работата си. Има по-малко разделение на труда. Също така е възможно да осъществява контакт с (крайния) клиент и мебелите трябва да са проектирани според изискванията на клиента. Това е индивидуално производство на мебели в малки серии за отделния клиент (изработени по поръчка).

Това е основата на повечето разлики, които забелязахме. Държава, която осигурява ПОО за техници на корпусна мебел, мека мебел и дървени врати и прозорци в индустриален контекст следва да извършва тази дейност по различен начин от държавите (или контекстите), в които това е насочено към малките предприятия. Следователно ПОО системата може да бъде адаптирана към различните подходи при производството: различни професионални контексти за мебелните специалисти, вероятно различни образователни системи и различни подходи към ученето през целия живот.

3.3.1. Техник на мека мебел

Преглед на професиите / основните профили и изискуемите ЗУК	Ръчна изработка: фокус върху работата по поръчка, поправката или реставрацията на мебели за сядане (традиционна работилница, многофункционалност)	Серийна изработка (малки) серии	Масово производство: напр. мебели за сядане за туристическия отрасъл, офисна мебел, автомобилна, кино и театър, матраци и др. (среда на производство)
Ръчен труд	ЗАНАЯТЧИЙСТВО		
	1. Техниците на мека мебел завършват мебелите		
	2. Работа в занаятчийски предприятия		
	3. Подготвя собствените си работни задания, чертежи		
	4. Работи с ръчни инструменти и отделни работни станции		
	5. Притежава задълбочени знания за тапицерските техники, материали и др. свойства		
	6. Работи по общи насоки		
Отделни, стандартни дървообработващи машини	7. Отговаря за качеството на целия краен резултат		
	8. Изисква се дълго обучение, образование в комбинация с обучение на работното място, за да стане квалифициран занаятчия: средно 2 години		
	9. Работи със софтуер с широко приложение		
	10. Обмисля фокуса към потребителя, ефективността спрямо време и разходи, качеството на крайния резултат		
	11. Познава различните мерни единици и превръщанията между тях		
Комбиниранни дървообработващи машини		ОПЕРАТОР	
		1. Тапицира части от мебели	
		2. Работи в промишлени предприятия	
		3. Получава работни задания, чертежи	
		4. Работи на комбинирани в линия работни станции	
		5. Познава и разбира конкретните използвани операции и материали	
		6. Спазва зададените стандарти и специфични правила и процедури (здраве, безопасност, отпадъци)	
		7. Отговаря за качеството на конкретна стъпка от производството	
		8. Изисква се обучение на работното място за оператор: средно 6 месеца	
		9. Работи със специфичния софтуер на предприятието (ERP среда, докладва индикатори за производството и изпълнението)	
Комбиниранни обработващи станции, коботи или роботи (рязане на платове, дърво)		10. Разбира структурата на предприятието и помощта от други поддържащи системи (първо управленско ниво, логистика, технически услуги, контрол на качеството, обслужване на клиенти, администрация и т.н.)	

3.3.2. Техник на дървени врати и прозорци

Преглед на професиите / основните профили и изискуемите ЗУК	Изработка по поръчка	Серийна изработка	Масово производство
Ръчен труд			
Отделни, стандартни дървообработващи машини			
Комбиниранни дървообработващи машини	<p>ОПЕРАТОР – ЗАНЯТЧИЙСТВО</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изработка отделни работни задания / малки серии / комбинация от работни станции 2. Програмира полуавтоматични и компютъризирани дървообработващи машини (дискретно производство) 		<p>ОПЕРАТОР</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изработка серийни работни задания / една или повече части / големи серии / процесно производство 2. Избира подходящите програми и параметри или напълно автоматични, автономни дървообработващи машини (процесно производство)
Комбиниранни обработващи станции, коботи или роботи			

3.3.3. Техник на корпусна мебел

Преглед на професиите / основните профили и изискуемите ЗУК	Изработка по поръчка	(малки) серии	Масово производство
Ръчен труд	ЗАНАЯТЧИЙСТВО <ol style="list-style-type: none"> 1. Произвежда завършена корпусна мебел: всестранно и многозадачно 2. Работи самостоятелно, подготвя собствените си работни задания, чертежи, нужни материали, инструменти и работни станции 3. Работи с различни инструменти и дървообработващи машини 4. Притежава задълбочени познания за техниките, материалите и техните свойства, историческите стилове, дизайна (по поръчка) 5. Отговаря за качеството на целия краен резултат 6. Обмисля фокуса към потребителя, ефективността спрямо време и разходи, качеството на крайния резултат (в контекста на бизнес-към-потребител има контакт с клиента за монтирането на мебелите, вкл. разрешаване на проблеми) 		
Отделни, стандартни дървообработващи машини			
Комбиниран дървообработващи машини			
Комбиниран дървообработващи станции, коботи или роботи			ОПЕРАТОР <ol style="list-style-type: none"> 1. Произвежда части от мебели: еднозадачност – множество работни сфери 2. Получава работни задания, инструкции за работа, методи и чертежи; трябва да умее да пренесе дизайнерския проект към продукта. 3. Работи на комбинирани в линия работни станции 4. Познава и разбира конкретните използвани операции и материали 5. Спазва зададените стандарти и специфични правила и процедури (здраве, безопасност, отпадъци) 6. Носи споделена отговорност за качеството на дадена стъпка от производството 7. Работи със специфичния софтуер на предприятието (ERP среда, докладва индикатори за производството и изпълнението) – дигитални умения 8. Разбира структурата на предприятието и помощта от други поддържащи системи (първо управленско ниво, логистика, технически услуги, контрол на качеството, обслужване на клиенти, администрация и т.н.)

3.4 УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Учебните резултати са ясен индикатор за това, което работникът трябва да покаже, за да може успешно да поеме отговорностите и да извършва дейностите според изискванията на работното място.

За учениците учебните резултати посочват по обективен начин какво трябва да умеят на края на курса.

По отношение на 3-те основни профила решихме да разработим рамка, която да вземе под внимание клъстери от учебни резултати въз основа на описаните в основните профили единици

Като първа стъпка описваме накратко клъстерите и техните учебни резултати

Като втора стъпка показваме как са развити изискваните компетенции във всяка държава: обучение в училище, на работното място или осигурено специализирани обучители или центрове (изразени в %) (вж. примера за техник на мека мебел по-долу)

След това даваме кратък преглед на факторите на успеха и спънките при гарантирането на осигуряването на качество на образованието.

Накрая показваме как биха изглеждали в бъдеще 3-те основни профила.

За повече подробности, вж. <https://www.bolster-up2.eu/>

3.4.1. Техник на мека мебел

КЛЪСТЕРИ ОТ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Посочват ясно какво трябва да умеят учениците на края на курса

Клъстер: Учениците умеят да подготвят и планират собствените си задачи самостоятелно.

Освен другото те:

- Подготвят производството на тапицерски детайли
- Правят справки с работните задания
- Разчитат технически чертежи
- Познават тапицерските конструкции
- Подбират мебелен обков

Клъстер: Учениците умеят да подготвят основните материали за заданието самостоятелно.

Освен другото те:

- Подбират и проверяват материалите (количество, качество)

Клъстер: Учениците умеят да изработват тапицирани детайли под надзор.

Освен другото те:

- Измерват тапицерските материали
- Разкрояват тапицерските материали до нужния размер
- Ушиват, зашиват калъфи
- Работят с пълнежи, пани
- Работят с лепилни спрейове
- Изработват предварителна тапицерна
- Тапицират седалки / мебели (части)
- Настроиват / работят с електрически и пневматични ръчни инструменти

Клъстер: Учениците умеят да сглобяват тапицерски детайли самостоятелно.

Освен другото те:

- Сглобяват тапицерски детайли
- Прикрепят помощни материали към оформения продукт

Клъстер: Учениците умеят да извършват дребни поправки на тапицерна.

Освен другото те:

- Извършват дребни поправки

Клъстер: Учениците умеят да завършват работните задания самостоятелно.

Освен другото те:

- Проверяват крайното качество
- Докладват на своя ръководител
- Приключват работата и документите
- Знаят как да използват ИКТ системата

3.4.2. Техник на дървени врати и прозорци

КЛЪСТЕРИ ОТ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Посочват ясно какво трябва да умеят учениците на края на курса

Клъстер: Учениците умеят да подготвят и планират собствените си задачи самостоятелно.

Освен другото те:

- Събират информация
- Извършват основни изчисления
- Където е необходимо, програмират машини (незадължително)

Клъстер: Учениците умеят да подготвят основните материали за заданието самостоятелно.

Освен другото те:

- Събират и проверяват материали (количество, качество)
- Подбират, проверяват, поставят, подменят и калибрират (режещи) инструменти
- Зареждат и превключват дървообработващи машини
- Избират правилните програми

Клъстер: Учениците умеят да проверяват свойствата за безопасност на машините и да произвеждат дървени части, детайли и елементи самостоятелно / под надзор, като това включва да умеят да настроят / оперират с:

- Електрически и пневматични ръчни инструменти
- Машина за рендосване и калибриране (абрихт-щрайхмус) или дърводелско оборудване за четиристранно фрезование
- Разкриваща машина (циркуляр) или лентоотрезна машина (банциг)
- Стационарна дълбаеща машина за дърво
- Стационарна пробивна машина за дърво – многошпинделна, бор апарат или серийна
- Вертикална фреза или фреза с ЦПУ (CNC машина)
- Лентова шлифовъчни машини

Клъстер: Учениците умеят да сглобяват елементи на дограма самостоятелно.

Освен другото те:

- Сглобяват елементи на дограма
- Поставят обков и уплътнения
- Проверят движещите се части

Клъстер: Учениците умеят да подготвят дървени повърхности за покритие под надзор.

Освен другото те могат да:

- Шлайфат, премахват лепило...
- Подготвят продукти за основно покритие
- Нанасят основно покритие / обработка на повърхностите
- Извършват дребни поправки

Клъстер: Учениците умеят да завършват работните задания самостоятелно.

Освен другото те могат да:

- Проверят крайното качество
- Докладват на своя ръководител
- Приключват работата и документите
- Знаят как да използват ИКТ системата

3.4.3. Техник на корпусна мебел

КЛЪСТЕРИ ОТ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Посочват ясно какво трябва да умеят учениците на края на курса

Клъстер: Учениците умеят да подготвят и планират собствените си задачи самостоятелно.

Освен другото те могат да:

- Подготвят производството на (части от) мебели
- Правят справки с работните задания
- Разчитат технически чертежи

Клъстер: Учениците умеят да подготвят основните материали за заданието самостоятелно.

Освен другото те могат да:

- Подбират и проверяват материалите (количество, качество)
- Подбират мебелен обков

Клъстер: Учениците умеят да изработват мебелни части самостоятелно.

Освен другото те могат да:

- Правят измервания
- Подготвят работните детайли за покритие и нанасят покрития
- Монтират мебелен обков
- Използват техники на рязане и заточване
- Използват техники на поставяне, сглобяване и монтаж
- Използват ръчни инструменти
- Настройват / работят с електрически и пневматични ръчни инструменти
- Настройват / работят с дървообработващи машини: рендосващи, разкрояващи, режещи, дълбаещи, фрезоващи, шлайфащи и т.н.
- Разбират от защита на дървото, покрития и техники на покритие

Клъстер: Учениците умеят да монтират мебели под надзор.

Освен другото те могат да:

- Сглобяват различните части и компоненти на мебелите в мебелни части
- Съчетават мебелните части в завършено мебелно изделие

Клъстер: Учениците умеят да обработват повърхности самостоятелно.

Освен другото те могат да:

- Шлайфане и полиране на повърхности
- Обработване на повърхностите ръчно или напръскване с пистолет

Клъстер: Учениците умеят да разрешават проблеми и да търсят подобрения

Клъстер: Учениците умеят да извършват базисна превантивна поддръжка и да боравят със стоките и отпадъците според процедурите.

Освен другото те могат да:

- Извършват базисна превантивна поддръжка
- Познават основите на складовото управление
- Справят се с отпадъците според процедурите

Клъстер: Учениците умеят да завършват работните задания самостоятелно.

Освен другото те могат да:

- Проверят крайното качество
- Разбират техническите правила, стандартите на приемане
- Действат според правилата за здравословен и безопасен труд
- Приключват работата и документите, като следват процедурите
- Разбират как да използват ИКТ системата и софтуера

Лично изявление

Mircea Vlad - APMR

ЕКПОО и 8 ключови компетенции на ЕС

Дефинирането на новите Европейски основни профили и надграждането на обучителните стандарти в дървообработването и производството на мебели трябва да стане в съответствие с изискванията на системата ЕКПОО. Европейската кредитна система за професионално образование и обучение, наричана ЕКПОО, е техническа рамка за преноса, признаването и натрупването на учебните резултати на индивида с оглед постигане на квалификация. Тази система осигурява мобилност и трансфер на работници на пазара на труда на Европейския съюз. Трябва да се разработят и придобият специфични компетенции за дървообработване и производство на мебели, заедно с осемте ключови компетенции. През 2018 г. ЕС обнови препоръката, която определя 8 ключови компетенции като част от своите стратегии за учене през целия живот. Тези компетенции са основополагащи за всеки индивид в основаното на знания общество.

Препоръка: Преподавателите, обучителите и учителите-практици трябва да усвоят 8-те ключови компетенции, единодушно приети от Европейския съюз, и да преподават на учениците си професионалните знания в духа на тези осем ключови компетенции.

1. **Грамотност:** засилването на грамотността като основа на бъдещата способност за обучение и комуникация в различни обществени и културни контексти.
2. **Многоезичност:** подобряване на способността за използване на различни езици с цел активност и по-добро справяне с предизвикателствата на днешните многоезични и разнообразни общества.
3. **Аритметични, научни и инженерни умения:** наука, технологии, инженерство и математика (STEM науки) с фокус върху подобреното усвояване на тези компетенции, за да се възпита научно разбиране.
4. **Дигитални и основани на технологиите компетенции:** засилване на уверената и критична употреба на дигитални технологии, включително писане на програмен код и програмиране, както и аспекти свързани с безопасността и гражданските права и задължения.
5. **Междоличностни умения и способност за придобиване нови компетенции:** подобряване на личностните и социални умения и уменията за учене, необходими за участие в активен обществен живот.
6. **Активно гражданско участие:** важността на участието в демократичните процеси, европейските ценности, устойчивото развитие и медийната грамотност.
7. **Предприемачество:** подобряване на предприемаческите нагласи за отключване на личния потенциал, креативността и инициативността.
8. **Културна осведоменост и изразяване:** увеличаване на интеркултурните умения и способността да се изразяват идеи по разнообразни начини и в различен контекст. За тази цел Комисията ще улесни страните членки да се учат една от друга.

Учениците трябва да изучат техническата литература на машините, оборудването и инструментите. По този начин учениците ще получат ясно разбиране за тяхната поддръжка и съответни правила за безопасност. Обучителите, на свой ред, трябва да бъдат обучени в познаване и използване на информационни технологии и на цифровизирането на всички дейности и индустриални процеси. Трябва да се оценят компетентностите на преподавателите и обучителите по отношение на това. Усвояването както на ключовите компетенции, така и на специфичните умения осигурява необходимите условия за учене през целия живот.

Трите основни профила, анализирани в този проект Bolster-Up 2, отговарят на изискванията на системата ЕКПОО, тъй като дефинираните учебни резултати са описани по отношение на знания, умения и компетенции.

3.5. ПРЕДЛОЖЕНИ НИВА ПО ЕКР И ПРЕНОС КЪМ НАЦИОНАЛНИТЕ КР ВЪЗ ОСНОВА НА УЧЕБНИТЕ ЕДИНИЦИ

3.5.1. Европейската квалификационна рамка (ЕКР)

Европейската квалификационна рамка (ЕКР) е референтен инструмент, механизъм за пренос между националните квалификационни системи и рамки.

Основните компоненти са осем референтни нива, описани посредством учебни резултати (съчетаващи знания, умения и/или компетенции)¹³. Тези осем нива интегрират всички съществуващи квалификации, тъй като техните базисни знания, умения и/или квалификации се определят като съответните на най-високото академично ниво и се дефинират от набор от описания, показващи съответстващите учебни резултати на квалификациите от това ниво от всяка квалификационна система, както следва:

Ниво по ЕКР	Знания	Умения	Компетенции
Съответни учебни резултати	В контекста на ЕКР знанията се определят като теоретични и/или фактически.	В контекста на ЕКР уменията се определят като когнитивни (включващи прилагане на логическо, интуитивно и креативно мислене) и практически (включващи сръчност и използване на методи, материали, уреди и инструменти).	В контекста на ЕКР отговорността и самостоятелността се определят като способността на учащия се да прилага знанията и уменията си самостоятелно и отговорно.
НИВО 1	Базисни основни знания	Базисни умения, необходими за извършването на прости задачи	Работа или обучение под директен надзор в структурирана среда
НИВО 2	Базисни фактически знания за полето на работа или обучение	Базисни когнитивни и практически умения, необходими за използване на съответната информация, за да се извършват задачи или да се решават рутинни проблеми с използването на прости правила и инструменти	Работа или обучение под надзор с определена самостоятелност
НИВО 3	Знания за факти, принципи, процеси и общи концепции в даденото поле на работа или обучение	Набор от когнитивни и практически умения, необходими за извършване на задачи и разрешаване на проблеми чрез избор и прилагане на базисни методи, инструменти, материали и информация	Поемане на отговорност за завършването на задачите в работата или обучението; адаптиране на собственото поведение към условията при решаване на проблеми
НИВО 4	Фактически и теоретични знания в широк контекст от дадено поле на работа или обучение	Набор от когнитивни и практически умения, необходими за създаване на решения за конкретни проблеми в полето на работа или обучение	Упражнява самоуправление в рамките на насоките за контекста на работата или обучението, които обикновено са предвидими, но подлежат на промяна; надзор върху рутинната работа на другите, поемане на известна отговорност за оценяването и подобряването на дейностите в работата или обучението
НИВО 5	Изчерпателни и специализирани фактически или теоретични знания в дадено поле на работа или обучение и познаване на границите на тези знания	Изчерпателен обхват от когнитивни и практически умения, необходими за разработване на решения за абстрактни проблеми	Упражняване на управление и надзор в контекста на дейности в работата или обучението с непредвидими промени; преразглеждане и подобряване на собствените си постижения и на тези на другите
НИВО 6	Разширени знания в дадено поле на работата или обучението, използване на критично разбиране на теориите и принципите	Напреднали умения, демонстриращи майсторство и иновация, необходими за решаването на сложни и непредвидими проблеми в специализирано поле на работа или обучение	Управление на сложни технически или професионални дейности или проекти, поемане на отговорност за вземането на решения в непредвидими контексти на работата или обучението; поемане на отговорност за управление на професионалното развитие на отделни хора и групи
НИВО 7	Високо специализирани знания, някои от които са сред най-новите в дадено поле на работата или обучението, като основа за оригинално мислене и/или изследване. Критично осъзнаване на проблемите на знанията в дадено поле и на границата между различни полета	Специализирани умения за разрешаване на проблеми, необходими за провеждане на изследвания и/или иновации с цел развиване на нови знания и процедури и интегриране на знания от различни полета	Управление и преобразуване на контексти от работата или обучението, които са сложни, непредвидими и изискват нови стратегически подходи; поемане на отговорност за допринасяне към професионалните знания и практика и/или за преглед на стратегическите резултати на екипи
НИВО 8	Знания от най-напредналата граница на дадено поле от работата или обучението, както и на границата между различни полета	Най-напредналите и специализирани умения и техники, включително синтез и оценка, необходими за решаване на критични проблеми в изследването и/или иновациите и за разширяване и преопределяне на съществуващите знания или професионални практики	Демонстриране на съществен авторитет, иновативност, самостоятелност, научен и професионален интегритет и продължителна отдаденост към развиването на нови идеи или процеси на върха на развитието в контекста на работата или обучението, включително и в изследователски план

Таблица 1 - Показатели за определяне на нивата от ЕКР (източник: <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>)

¹³ CEDEFOP: Терминология на европейските политики за образование и обучение: подбор от 130 термина, 2-ро издание, Служба за публикации, Люксембург, 2014 г.

Предвид фокуса на учебните резултати към това какво индивидът знае, разбира и умее да прави при завършването на учебния процес, същевременно е от значение да се разграничат различни типове обучение:

a) Формално обучение

Обучението се провежда в организирана и структурирана среда (напр. в образователна или обучителна институция). То е преднамерен процес от гледна точка на учащия и води до валидиране и сертифициране¹⁴.

b) Неформално обучение

Неформалното обучение не се предоставя от образователна или обучителна институция и обикновено не води до сертифициране; въпреки това, неформалното обучение е преднамерено от страна на учащия и има структурирани цели, време на учене и подкрепа към учащия¹⁵.

c) Самостоятелно обучение

Самостоятелното обучение е резултат от ежедневните дейности във връзка с работата, семейството или свободното време, то не е структурирано и най-често не води до сертифициране; в повечето случаи самостоятелното обучение е непреднамерено от страна на учащия¹⁶.

Европейските препоръки подчертават необходимостта страните членки да осигурят възможност на отделните индивиди да получат пълна квалификация, или ако това не е възможно, то част от квалификацията въз основа на валидиране на неформално и самостоятелно обучение. Условията на валидирането трябва да са свързани с националните квалификационни рамки и да съответстват на Европейската квалификационна рамка.

Поради това ЕКР взема под внимание разнообразието от националните системи, за да улесни преноса и сравнението на квалификации между държавите.

3.5.2. ЕКР за трите дефинирани основни профила

Въз основа на дефинираните учебни резултати, одобрени от всички партньори на проекта, можем да заключим, че трите основни профила се намират на **ниво 3 по ЕКР**.

които съответстват на **ниво 3**, са:

- Знания за факти, принципи, процеси и общи концепции в даденото поле на работа или обучение.
- Набор от когнитивни и практически умения, необходими за извършване на задачи и разрешаване на проблеми чрез избор и прилагане на базисни методи, инструменти, материали и информация.
- Поемане на отговорност за извършването на задачи в работата или обучението.
- Работниците адаптират собственото си поведение към обстоятелствата при разрешаване на проблеми.

Това в някои от участващите държави е възможен изборът на по-дълги и по-интензивни учебни направления, насочени към постигане на по-високо ниво (ниво 4) за по-самостоятелна работна ситуация, например самонаемане или функция на ръководител на екип.

¹⁴ https://www.ecvet-toolkit.eu/tools-examples-more/glossary/letter_f

¹⁵ https://www.ecvet-toolkit.eu/tools-examples-more/glossary/letter_n

¹⁶ на същото място

3.6. ВЪЗМОЖНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА КВАЛИФИКАЦИЯ И ВАЛИДИРАНЕ (ЕКПОО)

3.6.1 Среда на образование и обучение

В последваща фаза разгледахме как биват развивани изискуемите умения.

С изложения по-долу преглед показва начините на придобиване на компетенции, посредством обучението в училище, на работното място или в обучителен център.

- **ОБУЧЕНИЕ В УЧИЛИЩЕ.**
Този тип обучение осигурява формално образование: училища и технически колежи за дървообработване.
- **ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО.**
Този тип обучение отговаря на системите за дуално обучение и чиракуване (или обучение на работното място) по време на работа.
- **СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ОБУЧИТЕЛИ / ЦЕНТРОВЕ.**
Този тип обучение е частна, комерсиална инициатива.

ТЕХНИК НА МЕКА МЕБЕЛ	В УЧИЛИЩЕ	НА РАБОТНОТО МЯСТО	ОБУЧИТЕЛЕН ЦЕНТЪР
Белгия	14%	79%	7%
България	82%	16%	2%
Хърватия	30%	70%	0%
Италия	38%	55%	7%
Нидерландия	Няма информация		
Португалия	33%	31%	36%
Румъния	31%	58%	11%
Испания	44%	48%	8%
Швеция	13%	87%	0%

ТЕХНИК НА ДЪРВЕНИ ВРАТИ И ПРОЗОРЦИ	В УЧИЛИЩЕ	НА РАБОТНОТО МЯСТО	ОБУЧИТЕЛЕН ЦЕНТЪР
Белгия	80%	15%	5%
България	77%	20%	3%
Хърватия	25%	75%	0%
Италия	38%	57%	5%
Нидерландия	Няма информация		
Португалия	34%	31%	35%
Румъния	42%	50%	8%
Испания	48%	42%	8%
Швеция	77%	23%	

ТЕХНИК НА КОРПУСНА МЕБЕЛ	В УЧИЛИЩЕ	НА РАБОТНОТО МЯСТО	ОБУЧИТЕЛЕН ЦЕНТЪР
Белгия	80%	11%	9%
България	77%	21%	2%
Хърватия	20%	80%	0%
Италия	38%	54%	8%
Нидерландия	65%	35%	
Португалия	37%	29%	34%
Румъния	37%	29%	34%
Испания	51%	35%	14%
Швеция	64%	36%	

3.6.2. Европейска кредитна система за професионално образование и обучение (ЕКПОО)

Европейската кредитна система за професионално образование и обучение (ЕКПОО) е методологическа рамка за улесняване на натрупването и преноса от една квалификационна система към друга на кредити, присъдени към учебните резултати. ЕКПОО позволява да се валидират и признават учебни резултати в различни контексти, независимо дали е следвано направление на формално, неформално или самостоятелно обучение. Учебните резултати могат да се пренасят към националния контекст на съответния човек с цел натрупване и придобиване на квалификация. По този начин ЕКПОО улеснява мобилността в рамките на Европа.

Успешното прилагане на ЕКПОО изисква квалификациите да са описани посредством учебни резултати, събрани в единици.

Потребителите на ЕКПОО могат да се възползват от употребата на общоевропейски документи, които насърчават качеството при мобилността на обучението, а именно:

- **Меморандум за разбирателство (MoU):** доброволно съглашение между компетентни институции, което задава рамката за преноса и натрупването на кредити; MoU формализира взаимоотношенията по ЕКПОО, като потвърждава взаимното признаване на статута и утвърдените процедури на компетентните институции.
- **Учебно споразумение (LA):** договор, подписан от всички страни по мобилността, включително от самия учащ се, в който са определени продължителността на обучението и очакваните учебни резултати, както и методите за оценка, валидиране и признаване.

Дефинираните основни профили за техници на мека мебел, дървени врати и прозорци и корпусна мебел целят да послужат за отправна точка на националните доставчици на обучение за мебелната промишленост. За държавите с по-ниски стандарти от описаното тук ниво, тези профили целят да подобрят професионалното обучение до това ниво.

Може да се използва като пример ситуацията в държави като Нидерландия. Белгийската ситуация, например, показва, че добре оборудваните училища

могат да привличат повече ученици и да осигуряват ефикасен пренос между училището и работното място. Други примери идват от Дания и Германия, където дуално обучение е добре интегрирано и среща повече уважение в образователната система.

3.6.3. Фактори на успеха и капани (с цел да се гарантира качеството на образованието и обучението)

ОБРАЗОВАНИЕ	ОБРАЗОВАНИЕ В УЧИЛИЩЕ	ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО	ОБУЧИТЕЛНИ ЦЕНТРОВЕ
Фактори на успеха за осигуряване на качеството на образованието	<ul style="list-style-type: none"> Подходящо направление на обучението (учебна програма) Съвременна инфраструктура, напълно оборудвани учебни помещения, нови технически материали, най-добри ръчни инструменти Съвременни познания на преподавателите Брой на учениците в училище Местни предложения за обучение Перспектива за сигурна работа (както в родината, така и в други държави от ЕС) Реални задания Прилагане и поощряване на дуално обучение 	<ul style="list-style-type: none"> Подходящ учебен план; приемане на учениците като част от учебната програма Достатъчно време, инвестирано в учене Подходяща инфраструктура / машини; завършена система от работни машини Менторство, наставничество Добри задания в стажантската програма Възможност за международно стажуване Перспектива за сигурна работа в предприятието Учениците трябва да познават / да бъдат въввлечени в процеса от получаването на поръчка до доставката (от край до край), за да разбират нуждите на клиента 	<ul style="list-style-type: none"> Местни предложения за обучение Сътрудничество с доставчиците Съвременна инфраструктура Съвременни познания на учителите / преподавателите Център за обучение на безработни, достъпен и за обучение между колеги Обновено / напреднало съдържание на обучението Лесно получаване на квалификационни степени Напълно оборудвани учебни помещения
Капани	<ul style="list-style-type: none"> Ниска интензивност на използването на инфраструктурата или машините от страна на ученика Несъгласувано с реалните нужди на отрасъла обучение Специфично за техник на мека мебел: наличност на съвременно оборудване за сканиране / рязане на облицовъчните материали (кожа, изкуствена кожа, текстил). Рязането и изработването на образци се извършва ръчно 	<ul style="list-style-type: none"> Работа вместо обучение Ученици срещу колеги; недостатъчно време за наставничество Инвестиране на време за учене: учениците намаляват продуктивността си по време на работа и учене Необходимост от осъзнаване, че системите от работни машини са осъвременени Очакванията не отговарят на уменията (особено в началото на образованието). В началото не е ясно кои са целите на обучението Недостатъчно придаване на важност на въпросите по ЗБУТ или управление на отпадъците. 	<ul style="list-style-type: none"> Нереалистични цени Доставчици с твърде комерсиален фокус Броят на учениците в центъра може да е твърде малък Риск от непълно обучение – не покрива всички реални нужди Съдържанието на обучението не е технологично обновено Системите от работни машини може да не са пълни и да няма визия за запълването им

3.7. РАЗВИТИЯ В БЪДЕЩЕ

3.7.1. Основни профили в бъдещето (2020 – 2025)

КЛЪСТЕРИ ОТ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ	РАЗВИТИЯ НА ОТРАСЪЛА И ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ЗУК	НУЖДИ ОТ НОВИ ЗУК	ВЪЗМОЖНИ ДЕЙСТВИЯ
Клъстер: Учениците умеят да подготвят и планират собствените си задачи самостоятелно	<ul style="list-style-type: none"> Нови форми на производствена и работна организация, наблюдаване на самостоятелната работа Наблягане на употребата на системи от данни Кратко време между поръчка и доставка Организация на производството посредством информационни технологии за подобряване на качеството и продуктивността Разработването на софтуер ще позволи бърз избор и организация на производствените дейности. Това означава гъвкавост в технологията 	<ul style="list-style-type: none"> Умения за планиране и организиране Дигитална грамотност и умения Гъвкавост Оборудване за сканиране / разкрояване на необходимите облицовъчни материали 	<ul style="list-style-type: none"> Развиване на ЗУК посредством информационни технологии Обучаване в дигитални умения Работниците трябва да се обучават едновременно в дървообработване и в приложни информационни технологии Обучаване в организационни умения Обучаване в умения от цикъла на Деминг (планиране-действие-проверка-корекция) Обучаване в личностни социални умения Повече задания за упражнение
Клъстер: Учениците умеят да подготвят основните материали за заданието самостоятелно	<ul style="list-style-type: none"> Увеличаване на обхвата на производството и техниката: разбиране за работния процес и последователността от операции Като се базират програмите на предварителни списъци с материали, учениците лесно ще организират работата Работа с нови материали, прилагане на нови техники Образците трябва да се архивират посредством информационни технологии 	<ul style="list-style-type: none"> Умения за непрекъснато учене Придобити с добри аритметични умения и математическа компетентност Разбиране на свойствата на нови материали, особено по отношение на околната среда и възможността за рециклиране Прилагане на нови материали 	<ul style="list-style-type: none"> Наблюдение на нови материали (antenna) Изисквания за безопасност на материалите Обучителни курсове за подобряване на организацията на производството Наблюдение: търсене и изпитване на нови материали (antenna) Практически курс
Клъстер: Учениците умеят да изработват и сглобяват детайли – вижте по-долу за конкретната таблица за Техник на мека мебел, Техник на дървени врати и прозорци и Техник на корпусна мебел			

КЛЪСТЕРИ ОТ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ	РАЗВИТИЯ НА ОТРАСЪЛА И ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ЗУК	НУЖДИ ОТ НОВИ ЗУК	ВЪЗМОЖНИ ДЕЙСТВИЯ
Клъстер: Учениците умеят да извършват дребни поправки			<ul style="list-style-type: none"> • Специализирани / технически умения • Научаване на достигането до технически прозрения чрез допълнителни задания • Повече практика
Клъстер: Учениците умеят да завършват работните задания самостоятелно	<ul style="list-style-type: none"> • Допринасяне към задачите по поддръжката и логистиката, например вътрешен транспорт, съхранение на материали и мебели • Работа с документи, съдържащи специфични процедури, описи на материали, образци, производствени програми и др 	<ul style="list-style-type: none"> • Развиване на умения по поддръжката и логистиката • Развиване на дигитални умения 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучаване в процесите и системите от оборудване • Обучаване в други ЗУК, освен умения за дървообработване • Обучаване в дигитални умения и организация
Клъстер: Учениците умеят да разрешават проблеми и да търсят подобрение	<ul style="list-style-type: none"> • Познаване на процеса „от край до край“ (от получаването на поръчка до доставката) • Разбиране за добрите практики, осигуряване на качеството 	<ul style="list-style-type: none"> • Развиване на техники и умения за разрешаване на проблеми 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучаване в умения за критично мислене, анализ и разрешаване на проблеми
Клъстер: Учениците умеят да извършват базисна превантивна поддръжка и да боравят със стоки и отпадъци, като следват процедурите	<ul style="list-style-type: none"> • Допринасяне към задачите по поддръжката и логистиката, например вътрешен транспорт, съхранение на материали 	<ul style="list-style-type: none"> • Развиване на базисни умения по поддръжката и логистиката 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучаване в някои специализирани / технически умения • Дигитална помощ за тези задачи (използване на добавена реалност)
Специфични за техник на мека мебел			
Клъстер: Учениците умеят да изработват и сглобяват тапицирани детайли	<ul style="list-style-type: none"> • Използване на дигитални симулационни модели, работа в среда с напреднал дигитален контрол на процесите, коботи и роботи • Използване на дигитални работни инструменти • Поправка на тапицерия и елементи от нея 	<ul style="list-style-type: none"> • Дизайнерско мислене • Насоченост към клиента • Отношение, насочено към обслужването • Отзивчивост • Технически умения • Съзнателност за качество-то и разходите 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучение на работното място • Програми за чиракуване • Дигитална помощ (използване на добавена реалност) • Наставничество и наблюдение (учене в контролирана група) • Научаване на нови дигитални умения • Обучителни видеоклипове, интерактивни МООК

КЛЪСТЕРИ ОТ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ	РАЗВИТИЯ НА ОТРАСЪЛА И ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ЗУК	НУЖДИ ОТ НОВИ ЗУК	ВЪЗМОЖНИ ДЕЙСТВИЯ
Специфични за техник на дървени врати и прозорци			
Клъстер: Учениците умеят да проверяват свойствата за безопасност на машините и да произвеждат дървени части, детайли и елементи	<ul style="list-style-type: none"> • Използване на дигитални симулационни модели, работа в среда с напреднал дигитален контрол на процесите, коботи и роботи 	<ul style="list-style-type: none"> • Дизайнерско мислене • Ориентираност към клиента и отношение, насочено към обслужването • Отзивчивост • Съзнателност за качеството и разходите 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучение на работното място • Програми за чиракуване • Дигитална помощ за използването на машини (използване на добавена реалност)
Клъстер: Учениците умеят да сглобяват елементи на дограма	<ul style="list-style-type: none"> • Използване на дигитални работни инструменти • Използване на най-добрите и най-безопасните монтажни инструменти 	<ul style="list-style-type: none"> • Технически умения 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучителни видеоклипове, интерактивни МООК • Упражняване на сръчност, най-напред под надзор
Клъстер: Учениците умеят да подготвят дървени повърхности за покритие под надзор	<ul style="list-style-type: none"> • Нови материали, нови техники 	<ul style="list-style-type: none"> • Разбиране на свойствата на нови материали за покрития, особено по отношение на опазването на околната среда 	<ul style="list-style-type: none"> • Наблюдение на нови материали (antenna) • Практически курс
Специфичен за техник на корпусна мебел			
Клъстер: Учениците умеят да изработват и поставят части от мебели	<ul style="list-style-type: none"> • Използване на симулационни модели • Ново оборудване / машини (цифровизирани) • Използване на маркери (радиочестотни) • Използване на роботи, коботи и повече автоматични / автономни машини 	<ul style="list-style-type: none"> • Дизайнерско мислене • Насоченост към клиента • Отношение, насочено към обслужването • Отзивчивост • Съзнателност за качеството и разходите 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучаване в дигитални умения • Обучаване на някои специализирани / технически умения • Обучаване в личностни социални умения • Обучение на работното място • Програми за чиракуване • Дигитална помощ при монтиране (използване на добавена реалност) • Упражнения по сглобяване на различни видове мебели; използване на ръчни електрически инструменти при сглобяването
Клъстер: Учениците умеят да обработват повърхности самостоятелно	<ul style="list-style-type: none"> • Използване на дигитални работни инструменти 	<ul style="list-style-type: none"> • Дигитални умения • Технически умения 	<ul style="list-style-type: none"> • Обучителни видеоклипове, интерактивни МООК • Търсене и изпитване на нови приложения (antenna)

3.7.2. Критични точки за внимание по основните профили в бъдеще (2020 – 2025)

КРИТИЧНИ ТОЧКИ ЗА ВНИМАНИЕ	РАЗВИТИЯ НА ОТРАСЪЛА И ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ЗУК	НУЖДИ ОТ НОВИ ЗУК	ВЪЗМОЖНИ ДЕЙСТВИЯ
Работа със силно дигитализирани, свързани и автоматизирани дървообработващи машини и в среда с коботи и работа с насоченост към клиента чрез сътрудничество човек-робот, както и употреба на инструменти за цифровизация	<ul style="list-style-type: none"> Увеличаване на производствения и техническия обхват Разбиране на работния процес и последователността от операции Работа със системи за планиране на ресурсите на предприятието (ERP) Работа с коботи Дигитални работни инструменти за операторите Допринасяне към задачите по поддръжката и логистиката 	<ul style="list-style-type: none"> Придаване на голямо значение на използването на професионален език Дигитална грамотност и умения Технически умения, умения по поддръжка и логистика Умения за планиране и организиране Насоченост към клиента Работа в екип: действие като член на екипа с уважение към останалите Приспособимост към промяна 	<ul style="list-style-type: none"> Едновременно обучение по дървообработване и приложни информационни технологии и дигитални умения Специализирано обучение за използване на нови поколения инструменти / оборудване / машини Дигитални, интерактивни решения за образование и обучение Дуално обучение, обучение на работното място, програми за чиракуване
Увеличена важност на високите оперативни постижения, гладкото и гъвкаво производство, веригата на доставки	<ul style="list-style-type: none"> Базисно познаване на веригата на доставки, от край до край: от поръчката до доставянето, във връзка с производствения процес Фокус върху непрекъснатото подобряване 	<ul style="list-style-type: none"> Усет за отговорност: отношение, насочено към решаване на проблеми и търсене на подобрения Съзнателност за качеството и разходите 	<ul style="list-style-type: none"> Обучение в добри практики
Правила за риска и безопасността, благополучие	<ul style="list-style-type: none"> Спазване на правилата за сигурност, здраве и опазване на околната среда Безопасни условия на работа 	<ul style="list-style-type: none"> Внимание към безопасността и здравето 	<ul style="list-style-type: none"> Обучение в правилата и процедурите по ЗБУТ (здравословни и безопасни условия на труд)
Фокус върху принципите на кръговата икономика	<ul style="list-style-type: none"> Внимание към дълготрайността Поправка на мебели и техни елементи Ефективна употреба на енергия 	<ul style="list-style-type: none"> „Зелени“ умения, внимание към свързаните с околната среда аспекти, отговорна употреба на ресурси и енергия, управление на отпадъците 	<ul style="list-style-type: none"> Образование в принципите на кръговата икономика, обучение в процедури за опазване на околната среда и управление на отпадъците
Увеличена важност на поведението и отношението	<ul style="list-style-type: none"> Освен техническите умения, търсене за нетехнически и личностни умения 	<ul style="list-style-type: none"> Нетехнически умения: напр. разрешаване на проблеми, критично мислене Личностни умения: напр. комуникация, извличане на информация, емоционална интелигентност, самостоятелност, сътрудничество в екип Отношение: гъвкавост, адаптивност, инициативност, отзивчивост, усет за учене през целия живот и пригодност за заетост, насоченост към клиента 	<ul style="list-style-type: none"> Оценка на ЗУК за създаване на обучителен план Обучение в нетехнически и личностни умения Менторство, наставничество Насърчаване на важността от ученето през целия живот

Лично изявление

Jeroen DOOM - WOODWIZE

Корпоративна социална отговорност в международен контекст

Вече изминаха 20 години от нашето ново хилядолетие И след първата криза с Интернет балона и по-голямата (банкова) криза в годините 2008 и 2009, след която последва и световна икономическа криза, в последните години сме свидетели на положително икономическо съживяване. Икономически бум, който за пръв и определено не за последен път прави войната за кадри да се проявява болезнено в ежедневието на бизнеса. В края на краищата, растежът означава също и необходимост от повече хора за посрещане на търсенето. Точно в това е проблемът сега, и при всички положения ще остане такъв за следващите няколко години.

Все още прекалено много се стремим към „белите рицари“, младите професионалисти между 30 и 40 години с добро техническо образование, които могат да се използват веднага и в много широк обхват. Но „нормалният“ пазар на труда остава празен. В днешно време се изисква голяма креативност, за да се достигне до хора от описаната по-горе целева група, а още повече – за да се привлекат. Един начин да се наемат точните квалифицирани сътрудници е интернационализирането на работната сила. Това целим с настоящия проект Bolster-Up 2. Затова разглеждаме какво умее да прави техникът на мека мебел, техникът на корпусна мебел и техникът на дървени врати и прозорци във всяка от участващите държави.

Друга възможност за привличане на работна сила е „приобщаващото предприемачество“. Приобщаващото предприятие се стреми към печалба и е силно ангажирано към многообразието въз основа на силна визия и ценности. Многообразието по отношение на възраст, биография, пол и националност – наред с други решения – може да спомогне да се посрещне по нов и иновативен начин потребността на работодателите от намиране на квалифициран персонал.

Може да се направи дори и още една крачка. През 2015 г. ООН начерта Целите за устойчиво развитие (SDG). 17-те цели за устойчиво развитие са водещите принципи на корпоративната социална отговорност. Ако искаме да има бъдеще за нашата планета, за хората и за нашия отрасъл, то нямаме друг избор, освен да направим всичко по силите си да управляваме бизнесите си по наистина отговорен начин, възможно най-скоро. В началото на новото десетилетие имаме задължението да поставим корпоративната социална отговорност на челно място в списъците с приоритетите си. Можем да работим в международно сътрудничество за един мебелен отрасъл, който оказва уважение към планетата и към всички хора. А най-хубавото е, че може да се получи и икономическо предимство от това!

IV. Меморандум за разбирателство (MP)

4.1. НАШИТЕ ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Стойността на една квалификация до голяма степен зависи от доверието в обучаващата система, напр. от учебната програма, процеса на учене и други елементи на съответната професионална квалификация. Подобряването на качеството и капацитета на националните системи за професионално образование в европейския мебелен отрасъл е от непосредствен интерес на подписалите този Меморандум за разбирателство. В особена степен сме заинтересовани от учебното съдържание и по-нататъшното развитие на умения, знания и компетенции, нови форми на работни процеси, използвани в отрасъла нови технологии и комбинацията между изброените в конкретната форма на работна организация.

Подписалите проявяват засилен интерес към подобряването на сътрудничеството между социалните партньори и различните заинтересовани лица в нашия отрасъл. Взаимният обмен на информация, комуникацията и практическото сътрудничество във връзка с разнообразните национални системи за професионално образование могат да допринесат към трайно подобрене на образователните системи в мебелния отрасъл.

Подписалите са убедени, че за да продължи да бъде начало на иновациите и качеството в един свят на нарастваща конкуренция в условията на глобализирана икономика, европейският мебелен отрасъл трябва да надгради квалификациите на работната си сила, качеството на своите обучителни системи и структурите си за продължаващо обучение. В допълнение, считаме за изключително важно засилването на връзката между продуктите иновации и науката, съответно улесняването на взаимната проницаемост между професионалното образование и университетите. Това

е от първостепенно значение за бъдещото развитие на нашите обучителни системи към „учеща се“ система. И не на последно място, развития като все по-голямото значение на зелената икономика, продължаващата дигитализация или климатичните промени ще изправят нашите отрасли пред нови предизвикателства в полето на уменията, знанията и компетенциите.

Като отбелязват, че образованието не е област от политиката за европейска хармонизация, подписалите подчертават необходимостта от подобрена координация между националните политики в полето на професионалното обучение. Икономическата взаимозависимост, съществуването на международни компании, но най-вече правото на свободно придвижване на работниците и свързаната с това необходимост от взаимно признаване на квалификациите подчертават голямото значение на по-добрата координация и предприемането на нужните стъпки към асимилация на обучителните квалификации, компетенциите на работниците и работните процеси. По отношение на това подписалите насърчават концепцията за „Основни европейски квалификации“ като пътека към по-добра съвместимост на нашите професионални образования, осигуряване на стандартите за качество и начин за улесняване на взаимното признаване на професионалните квалификации, стъпка към което представляват изложените тук „основни профили“.

В тази връзка настоящият Меморандум за разбирателство (MP) постановява, че всяка подписала организация:

- Признава „Европейските основни профили“ за техники на корпусна мебел, техники на мека мебел и техники на дървени врати и прозорци така, както са дефинирани в проекта
- Се съгласява с областите на дейност на MP и мерките за прилагането му

- Подкрепя платформата от заинтересовани страни за прилагане и признаване на „Европейските основни профили“ за техник на корпусна мебел, техник на мека мебел и техник на дървени врати и прозорци
- Посочва други заинтересовани страни и компетентни институции, които да се включат в процеса, както и
- Подкрепя продължаващата работа по Европейските основни профили и разширяването на концепцията към възможни други професии.

За тази цел и като основа за взаимно разбирателство, следният текст привежда в действие трите основни цели на проекта със заглавие „Bolster-Up 2“.

4.2. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Този Меморандум за разбирателство преследва следните оперативни цели за пълния период на своята валидност:

Цел 1 – Определянето на Европейските основни профили за техника на корпусна мебел, техника на мека мебел и техника на дървени врати и прозорци.

Цел 2 – Установяването на платформа за прилагане на Европейските основни профили, включително разширяването на въвлечените в тази платформа институции и държави.

Цел 3 – По-нататъшно развитие на Европейските основни профили, включително повишаването на нивото на квалификация, както и разширяване на концепцията за основни профили към други професии на европейския мебелен отрасъл.

4.2.1. Оперативна цел 1: Определяне на Европейските основни профили за техник на корпусна мебел, техник на мека мебел и техник на дървени врати и прозорци

Два елемента са от най-голямо значение за европейския мебелен отрасъл: мобилността на работниците и високото ниво на квалификация на работната сила в отрасъла. По-голямата мобилност не само ще спомогне за справяне с недостига на работна ръка в европейския мебелен отрасъл, но също и ще осигури полезен обмен на традиции, умения, техники на работа и концепции за интелигентна организация на труда, и следователно има потенциал да подхрани иновациите. Последният аспект също така се отнася

директно към необходимостта от по-високи нива на квалификация, която да прокара пътя към основано на знанията производство с по-голям иновативен капацитет, по-голяма гъвкавост на работната сила и на работните процеси (замествайки стандартизираното производство). Подписалите настоящия Меморандум за разбирателство са убедени, че широкият обхват на началното професионално обучение е най-добрата гаранция за по-голяма гъвкавост на индивида в неговата или нейната професионална кариера и за улесняване на по-нататъшното обучение.

За тази цел и като продължение на проекта „Bolster-Up 2“, подписалите имат намерението да продължат с конкретни дейности след формалното приключване на проекта, изброени както следва:

- По-нататъшна оценка на националните структури за професионално образование в мебелния отрасъл.
- Разпространение на Европейските основни профили за техник на корпусна мебел, техник на мека мебел и техник на дървени врати и прозорци Това включва описанието на квалификациите посредством умения, знания и компетенции. Самите квалификации са приведени в действие посредством учебни единици, всяка от тях придружена с предложение за възможна времева рамка.
- Бъдещите Основни европейски квалификации за техник на корпусна мебел, техник на мека мебел и техник на дървени врати и прозорци не са само определената обща база на професионалното образование в съответните държави, но също така те трябва да осигурят различни аспекти от качеството на образованието. Тези аспекти са:
 - Концепцията за изчерпателни и дискусийни процеси на вземане на решения и отговорност
 - Комбинирането на теоретични и практически знания
 - Познаването на материали, използвани технологии и техники
 - Включването в целия работен процес, т.е. в подготовката, подбора на материали и инструменти, изпълнението и качествения контрол, както и в комуникацията с други професии и с клиенти
 - Споменатите по-горе различни аспекти също така следва да бъдат гаранция за развитие в посока на по-добра проницаемост между професионалното обучение и висшето образование
- Дефинираните основни профили за техници на мека мебел, дървени врати и прозорци и корпус-

на мебел целят да послужат за отправна точка на националните доставчици на обучение за мебелната промишленост. Намерението на подписалите е да се подобри професионалното образование на онези държави, в които стандартите са под описаните нива в Европейските основни профили за трите професии.

- Европейските основни профили са разработени по такъв начин, че да се съпоставят лесно към Европейската квалификационна рамка и съответно към Националните квалификационни рамки.
- Чрез използването на концепцията за учебни резултати (и единици от тях), Европейските основни профили са приложими също и за неформалните и самостоятелните пътеки на обучение.

Организациите на европейските социални партньори за мебелния отрасъл са съгласни, че Европейските основни профили за техники на мека мебел, дървени врати и прозорци и корпусна мебел са взаимно признати като базови квалификации за съответните професии и по този начин стават Основни европейски квалификации за всяка от изброените професии. Те ще ги насърчават на национално ниво и ще убеждават съответните отговорни заинтересовани страни да признаят по равнопоставен начин тези основни квалификации като базови за съответните мебелни професии.

За тази цел считаме, че концепцията за Европейските основни квалификации е подкрепяща за процеса на взаимно признаване на квалификации в Европа.

4.2.2. Оперативна цел 2: Установяване на платформа за Основни европейски квалификации

Подписалите са убедени, че междувременно тенденциите към хармонизация на търсенето на умения в европейския мебелен отрасъл (и в международния мебелен отрасъл) стават все по-очевидни. Причините за това хармонизиране са:

- употребата на общи за Европа материали и технологии.
- международните компании имат тенденция да използват едни и същи работни процеси и типове организация на труда във всички свои клонове.
- процесът на автоматизация на производството е подобен за всички държави от ЕС.
- чрез новите информационни и комуникационни технологии, наличността на нови стоки и техно-

логии се случва навсякъде до известна степен едновременно.

В тази връзка проектът Bolster-Up 2 и неговите близки връзки с Европейския социален диалог за мебелния отрасъл се считат за принос към подхранването на трансгранично сътрудничество между различните заинтересовани страни в полето на професионалното обучение.

- Относно продължаващото прилагане и изпитване на Основните европейски квалификации, от решаващо значение е включването на повече заинтересовани страни, включително от други държави от ЕС, освен деветте участващи към момента.
- Основната цел на организациите на европейските социални партньори за мебелния отрасъл е да се установи платформа за Основните европейски квалификации на ниво ЕС. Те се споразумяха върху дейности по разпространението и ще свържат своите дейности със съществуващата инфраструктура за професионално образование според Европейския социален диалог за мебелния отрасъл.
- Насърчаване на обмяна на информация между подписалите Меморандума за разбирателство, партньорското учене чрез участие на национални действащи страни и информационни инициативи и семинари, организирани от организациите на европейските социални партньори за мебелния отрасъл.
- Насърчаване на прилагането на глобалната концепция за Основни европейски квалификации към други отрасли на икономиката.
- Като следващи етапи, организациите на европейските социални партньори ще:
 - о разпространяват резултатите на проекта и ще обявят концепцията за Основните европейски квалификации във всички държави членки на ЕС през 2020 / 2021 г.
 - о насърчават концепцията за съвет по отрасловите умения в рамката на Европейския социален диалог за мебелния отрасъл, като привлекат други държави и заинтересовани страни от полето на професионалното обучение.

4.2.3. Оперативна цел 3: По-нататъшно развитие на Основните европейски квалификации

Основаното на знанията общество предоставя все повече възможности за „нови комбинации“. Циклите на иновацията набират скорост, съответно и ефектите им

по отношение на необходимите умения се забързват. Ако нашият анализ, посочен в предходния раздел, е правилен, то сме свидетели на тенденция към хармонизирано прилагане на тези промени и има силно основание да обмислим последствията от професионалното обучение за тези засегнати професии, включително и на европейско ниво.

Предпоставка за това е въвлечените заинтересовани страни да бъдат подsigурени с нужните възможности и структури. Подписалите настоящия документ вярват, че приетият Европейски социален диалог за мебелния отрасъл може да осигури здрава основа за такава структура. Въпреки това са необходими конкретни средства за стабилна комуникационна структура. Партньорските организации на проекта ще се погрижат да осигурят тези средства.

- При условие, че националните заинтересовани страни приемат и приложат концепцията за Основните европейски квалификации, тази идея ще се насърчи като концепция за целия отрасъл.
- Партньорските организации на проекта, свър-

зани с мебелния отрасъл, ще се споразумеят относно крайната Основна квалификация за трите професии и взаимно ще признаят постигнатите квалификации на базата на тази основна квалификация.

- Подписалите ще използват Общите европейски квалификации с цел подобрение на взаимното признаване на съществуващите национални квалификации, където това е оправдано.
- Концепцията за Основните европейски квалификации следва да бъде насърчена като ориентир за всички професии, приложени в европейския мебелен отрасъл.
- По-нататък, организациите на европейските социални партньори ще се договорят относно препоръките за признаване на квалификациите на нивото, демонстрирано от Основната европейска квалификация за техник на корпусна мебел, получена по неформален или самостоятелен начин на обучение.
- В допълнение, концепцията следва също да бъде насърчавана спрямо други отрасли на икономическата дейност.

V. Приложения

5.1 ПЛАН НА ПРОЕКТА

Следва проведеният план на проекта. Първата фаза се съпътстваше от известно забавяне поради промени в личния състав на няколко от партньорските организации. В рамките на партньорството се прие следния обновен план на проекта и времеви график:

Първа фаза: месеци от 1 до 12

Месеци 3 – 5 (март – май 2018): Подготвителна фаза: срещи на ръководната група на проекта

Месец 4 (април 2018): Стартираща среща с всички партньори с цел договаряне на методологията, задачите за извършване и времевия график (Брюксел)

Месеци 5 – 9 (май – септември 2018): Документно проучване на **съществуващите национални квалификации**, извършено от партньорите (стъпка 1); Подготовка / предаване на текст за **националните фокус групи** (стъпка 2); Организация на фокус групи; Подготовка / предаване на **въпросник** за по-широко „полево“ проучване (стъпка 3); Проучване, извършено от всички партньори на проекта в собствените им държави

Месец 9 (септември 2018): Среща на ръководната група в Стокхолм за първо оценяване на събраната информация и обсъждане на предстоящите стъпки.

Месеци 9 – 12: (септември – декември 2018): Подготовка / предаване на въпросници / текст за **задълбочените интервюта** с избрана референтна група от предприятия. Подготовка на предварителен график за интервюта по време на полеви посещения (стъпка 4); Организиране на интервюта и анализ на

получената информация; Подготовка на доклади по държави: формат и текст (стъпка 5) и национални доклади

Месеци 11 – 12 (ноември – декември 2018): Анализ на националните доклади и първи проект за трите Европейски основни профила (стъпка 6); Втора среща на ръководната група в Барселона за оценка на първия проект за Европейски основни профили

Втора фаза: месеци от 13 до 22

Месец 17 (май 2019): Първи семинар в Брюксел за обсъждане и проверка на съответствието и пълнотата на профилиите (стъпка 7)

Месеци 16 – 22 (април – юни 2019): Повторна адаптация на основните профили на базата на обсъждането и обратната връзка, предоставени на първия семинар (стъпка 8)

Месец 22 (октомври 2019): Трета среща на ръководната група в Порто за предварителна оценка на преразгледаните основни профили; Дефиниране на учебни резултати за определените профили (стъпка 9); Дефиниране на единиците от учебни резултати и предполагаемите нива по ЕКР / НКР (стъпка 10)

Месеци 18 – 22 (април – октомври 2019): Проект за доклад относно трите основни профила, съответните учебни резултати, единиците от учебни резултати и нивата по ЕКР / НКР

Месеци 23 – 24 (ноември – декември 2019): Четвърта среща на ръководната група в Милано; Обсъждане и обратна връзка по дефинираните учебни резултати

Месец 24 (декември 2019): Изготвяне на крайния доклад и подготовка на Меморандум за разбирателство (стъпка 12)

Трета фаза: месеци от 23 до 27

Месеци 23 – 27 (декември 2019 – март 2020): Подготовка на заключителната конференция; Окончателно оформяне на Меморандума за разбирателство; Окончателно оформяне на заключителния доклад

Месец 27 (март 2020): Заключителна конференция в Синт-Никлаас (Белгия)

5.2 НАСОКИ ПО МЕТОДОЛОГИЯТА И РАБОТНИ ДОКУМЕНТИ

Насоките за интервюта, посещения на предприятия, задълбочени интервюта и проучване с кратък преглед на развитията в мебелната индустрия за всяка държава могат да се намерят на уебсайта на проекта www.bolster-up2.eu.

Разработена е оценъчна скала за индикация на различните аспекти за всяка комбинация от основен профил / държава за профилите техник на корпусна мебел и техник на мека мебел. Резултатите за основния профил техник на дървени врати и прозорци са получени посредством онлайн въпросник.

Обобщаващият документ с резултатите на всички държави е наличен на уебсайта на проекта, както и оценъчният документ за всеки основен профил, включително сравнителен доклад и преглед на учебните резултати с информация за всяка държава.

Моля, посетете <https://www.bolster-up2.eu>

VI. Членове на партньорската мрежа

Белгия - WOODWIZE

Jeroen Doom, координатор на проекта
Marleen Limbourg, експерт на проекта

Белгия - EFBWW

European Federation
of Building
and Woodworkers

Rolf Gehring
Marina Mesure
Magdalena Sikorowska

България - BBCWFI

BRANCH CHAMBER OF WOODWORKING
AND FURNITURE INDUSTRY

Ivaylo Todorov
Miroslava Simeonova

Хърватия - Croatian Wood Cluster

Ana Dijan

Италия - FederlegnoArredo

Nicolas Sangalli
Valentina Pintus
Chiara Terraneo

Нидерландия - Hout- en Meubileringscollege

Sandra Rietveld
Bouke van den Wildenberg

Португалия - AIMMP

Associação das Indústrias de
Madeira e Mobiliário de Portugal

João Matos
Salette Peixinho
Pedro Trindade

Румъния - APMR

Mircea Vlad

Испания - CENFIM

Home & Contract furnishings
cluster and innovation hub

Julio Rodrigo
Massimiliano Rumignani
Emilio Arasa

Швеция - GS Trade Union

THE SWEDISH UNION OF FORESTRY,
WOOD AND GRAPHICAL WORKERS

Kenneth Edvardsson

European Federation
of Building
and Woodworkers

EFBWW

Европейската федерация на работещите
в строителството и дърводобива

Rue Royale 45

1000 Брюксел

Белгия

Тел. +32 2 227 10 40

info@efbww.eu

www.efbww.eu